

KURIER

Widyński

TYGODNIK

Nr 20

24.11.1991 r.

Cena 1500 zł.

DZIŚ W numerze :

- IMIĘ DLA SZKOŁY W JANOWIE (STR. 3)
- KĄCIK KONSUMENTA (STR. 2)
- CZY CHCEMY HALI SPORTOWEJ ?
- SZKOŁA PODSTAWOWA NR 6
- WIADOMOŚCI Z URZĘDU MIASTA
- KONKURS SPORTOWY

OBCHODY ŚWIĘTA NIEPODLEGŁOŚCI W KWIDZYNI

Główne obchody, związane z 73 rocznicą odzyskania przez Polskę niepodległości, odbyły się w Kwidzynie 11 listopada. Nie wyczerpały one programu wszystkich rocznicowych imprez. 13 listopada w sali Miejs-

kiego Ośrodka Kultury odbyło się spotkanie przy świecach. Był też montaż poetycko-muzyczny poświęcony pieśniom legionowym. W sali kinoteatru odbył się wieczór satyryczno-muzyczny.

CIA

FOTO R.S.

PROKURATURA REJONOWA W KWIDZYNI INFORMUJE

W związku ze zdarzającymi się przypadkami zarażenia wirusem HIV w czasie przeprowadzania w placówkach Służby Zdrowia transfuzji lub pobierania preparatów krwipochodnych, Prokuratura Rejonowa w Kwidzynie informuje, iż w sytuacjach, w których osoby uległy zarażeniu napotyka trudności przy podejmowaniu prób uzyskania odszkodowania na drodze pozasądowej, udzielana będzie pomoc ze strony tut.

Prokuratury. Bowiem w sytuacjach, w których istnieje dowody, że zarażenie nastąpiło w placówce Służby Zdrowia, podczas zabiegów związanych z przetaczaniem lub przyjmowaniem krwi lub preparatów krwipochodnych, odpowiedzialność Skarbu Państwa wynika z art. 419 kc.

Prokurator Rejonowy
mgr Mirosław Andryskowski

W SUSZU - REKORONIZACJA ORŁÓW NA SZTANDARACH

W przeddzień rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości odbyła się w Suszu wielka uroczystość. Prowadził ją przewodniczący Rady Gminy i Miasta Bogusław Figacz. Uroczystość odbyła się w auli Zespołu Szkół Rolniczych. Na nadzwyczajnej sesji rady odbyła się rekonstrukcja orłów na sztandarach. Złożono kwiaty pod pomnikiem Nieznanego Żołnierza, nadano również zasłużonym mieszkańcom gminy i miasta odznaczenia państwowe. Oprawę artystyczną

uroczystości zapewnili harcerze ze szkół podstawowych i młodzież z ZSR oraz szkolna orkiestra dęta z Iławy.

W Kwidzynie, jak widzieliśmy na Mszy Św. w katedrze, poczytamy nie miały na swoich sztandarach w znakomitej większości orłów w koronie. Czy ma to związek z przysłowiem "jaki pan..." (patrz orzeł na urzędzie miejskim). Samych sztandarów też było nie za wiele.

CIA

ILE KOSZTUJE ZDROWIE ?

W ostatnim czasie narosło wiele niejasności dotyczących odpłatności za usługi wykonywane przez Służbę Zdrowia. Chcielibyśmy wyjaśnić kto i ile płaci za różnego rodzaju usługi. Zgodnie z zarządzeniem Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 19.08.91r. pobiera się opłatę od pacjentów, którzy po pierwsze - SA NIEUBEZPIECZENI i po drugie - NIE POSIADAJĄ WAŻNEJ LEGITYMACJI UBEZPIECZENIOWEJ (w przypadku dzieci - książeczka rodzinną).

I tak pacjent nieubezpieczony lub nie mający aktualnej legitymacji ubezpieczeniowej płaci:

- w przychodni:
- za wizytę lekarską - 25.000 zł
- za zastrzyk domięśniowy lub podskórny - 8.500 zł
- za zastrzyk dożylny - 10.500 zł
- w pogotowiu:
- za wizytę lekarską i zastrzyki jak wyżej z małym wyjątkiem - po godz.19.00 za wykonanie zastrzyku domięśniowego pobiera się 10.500 zł, a dożylnego - 12.500 zł
- za poradę lekarza specjalisty - 42.000 zł
- za wydanie zaświadczenia do celów sądowiczych (obdukcja) - 94.000 zł
- za zmierzenie ciśnienia tętniczego - 5.000 zł

- za opatrunek zwykły i toaletę rany - 31.500 zł
- za pomoc udzieloną karetką: - w domu chorego 105.000 zł - poza granicami miasta (od stacji pogotowia i z powrotem) do 20 km - 147.000 zł i ponad 20 km - 210.000 zł
- przewozy w mieście (ryczałt) - 31.500 zł, poza miastem do 20 km - 73.500 zł i ponad 20 km - 126.000 zł.
- w przychodni rentgenowskiej za wykonanie zdjęcia:
 - klatki piersiowej - 42.000 zł
 - zatok - 26.000 zł
 - kolan - 52.500 zł
 - czaszki - 42.000 zł

UWAGA! Bez względu na ubezpieczenie pacjenta lub jego nieubezpieczenie, wszystkie zaświadczenia lekarskie nie związane z chorobą, tj. skierowania do sanatorium, przedłużenie książeczki zdrowia i inne są odpłatne w wysokości 25.000 zł.

Podobnie ma się sprawa z odpłatnością za zastrzyki. Niezależnie od tego czy pacjent jest ubezpieczony czy nie, pobiera się 2.000 zł. Nie są to jednak pieniądze za wykonanie zastrzyku, a jedynie za sprzęt. Tyle samo płaci się również za pobranie krwi.

abo

WRESZCIE AUTOMATYCZNE POŁĄCZENIA ZE ŚWIATEM

Informujemy, że od 14 listopada Urząd Telekomunikacyjny w Kwidzynie wprowadził automatyczne połączenia telefoniczne z zagranicą. Podajemy poniżej numery kierunkowe do tych krajów i koszt minutowego połączenia (w tys. zł), który co ważne nie zależy od pory dnia:

NAZWA KRAJU	NUMER KIERUNKOWY	CENA ZA 1 MIN.
Andora	- 033	- 9.000
Austria	- 043	- 8.000
Belgia	- 032	- 8.000
Bulgaria	- 0359	- 8.000
Cypr	- 0357	- 10.900
Czechosłowacja	- 042	- 7.500
Dania	- 045	- 8.000
Finlandia	- 0358	- 9.900
Francja	- 033	- 9.000
Gibraltar	- 0350	- 10.900
Grecja	- 030	- 9.000
Hiszpania	- 034	- 9.900
Holandia	- 031	- 8.000
Irlandia	- 0354	- 9.000
Irlandia Pln.	- 044	- 8.000
Islandia	- 0353	- 10.900
Jugosławia	- 038	- 8.000
Lichtenstein	- 041	- 8.000
Luxemburg	- 0352	- 9.000
Monako	- 033	- 9.000
Norwegia	- 047	- 8.000
NRD (byłe)	- 037	- 9.000
Portugalia	- 0351	- 10.900
RFN	- 049	- 8.000
Rumunia	- 040	- 8.000
San Marino	- 039	- 8.000
Stany Zjednoczone	- 01	- 18.000
Szwajcaria	- 041	- 8.000
Szwecja	- 046	- 8.000
Turcja	- 090	- 9.900
Węgry	- 036	- 7.500
Watykan	- 039	- 8.000
Wielka Brytania	- 044	- 8.000
Włochy	- 039	- 8.000
Wyspy Kanaryjskie	- 034	- 9.900
Wyspy Owcze	- 0298	- 8.000
ZSRR strefa I b	- 0701	- 7.500
strefa I d	- 0704	- 8.000

abo

OKIEM przechodnia

MOTTO:
"Jakże piękny jest człowiek jeżeli jest człowiekiem"

"Najlepsza taka lektura: Wy-
czytać w oczach, że cię pragnie
ktoś" - Jan Sztayndyngier.

Z.B.
- Mało ludzi wie, że nie-
dołączy, chorzy i samotni, mimo
dzierawego budżetu, mogą liczyć
na pomoc opiekunek PCK -
najbardziej dręczące pytanie
Polskiego Czerwonego Krzyża:
na jak długo wystarczy jeszcze
pieniędzy?
- W sąsiedztwie Przechodni,
na ul. Braterstwa Narodów, ktoś
złutował się i po kilku miesią-
cach załatwił dziurę w jezdni -
lepiej późno niż wcale!
- Za to chodnik przy ul.
Polnej, między ulicami Kaspro-
wicz i Korczaka, ciągle rozko-
pany, płytki połamane, "mordy
odrapane, a niejaki pan Bazyl
przeprasza na chwile, bo mu
portki trzaśnię, aż na samej tyli"
- Przechodniu przyhamuj, za-
galopowałeś się.
- Na rogu ulic Daszyńskiego
i Staszica odnowiono budynek
- aż się prosi, żeby ściana od
strony ulicy Staszica przyozdobić
piękną reklamą.
- W naszym mieście jest wiele
pięknych kobiet, gdy czytasz te
brzydkie pamiętaj, że jednak

- Czekamy na nowy rząd -
oby był to nie tylko rząd
nadziei, ale również rząd spe-
lnionych marzeń.

- Janek Krasiecki na Osiedlu
Spółdzielczym wygląda kwintną -
niech żyje młodość!

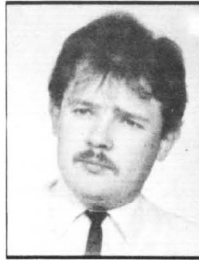
- Nowy znak informacyjny na
ulicy Grunwaldzkiej pt. "Mięso
i wędliny" - czyżby fuzyja prze-
mysłu mięsnego z komunikacją?

- W poprzednim numerze
"KK" Przechodzień nie trafił z
prognozą dotyczącą zamrażania
chłodnic w samochodach, ale
bez względu na to mrozy i tak
będą - kiedyś podobne wia-
domości podawało Radio Ere-
wan, a wcześniej Pytia Delficka.

- Jeśli chodzi o pornografię,
to Przechodzień jest za, a może
nawet przeciw.

- W dni świąteczne "manhat-
tany" oprowadane są przez
pobratymów zza Buga - naj-
liczniej zmanifestowali naszą
Świętą Niepodległość, żeby ty-
ko puszek po tuszonce i butelki
po piwie wrzucali do pojemni-
ków na śmieci.

Zamitłil i uwidłil
Wasz Przechodzień

Kochanemu mężowi
i tatusiowi z okazji
26 rocznicy urodzin
dużo zdrowia,
sto lat życia,
uśmiechu na co dzień
życzy kochająca żona z córką.

Kochanemu Maćkowi
najlepsze życzenia
z okazji 18-tej rocznicy urodzin,
skończenia szkoły i zdania matury
przesyłają rodzice, rodzeństwo,
oraz chrzestna
przebywająca obecnie
w Stanach Zjednoczonych.

PODZIĘKOWANIE

Dziękujemy ordynatorowi oddziału neurologii szpitala
w Sztumie, panu dr Piotrowi Kierzkowskiemu
oraz całemu personelowi tego oddziału za podjęcie
wysiłku ratowania życia mojego męża i naszego ojca
śp. Jana Kwiecień
oraz za troskliwą i pomimo trudnych warunków,
z wielkim sercem sprawowaną opiekę podczas jego długiej i ciężkiej choroby
żona i córki

KRONIKA

POLICYJNA

"Co nagle to..."

8.11. w miejscowości Licze
kierujący pojazdem BMW po-
trafił pieszo Ryszarda G.,
który nagle wtargnął na jezdnię.
Mężczyzna doznał wstrząśnienia
mózgu i rany ciętej głowy.

W poślizgu

8.11. na trasie Susz - Bronowo
kierująca f. 126p Dorota P., lat
22 na mokrej jezdni wpadła w
poślizg i uderzyła w drzewo. W
wyniku urazów doznanych w
wypadku zmarła po przewiezie-
niu do szpitala.

Małe włamanie

Dnia 11.11 dokonano włama-
nia w Kwidzynie do mieszkan-
ia Anny D. skąd skradziono różne
przedmioty użytku codziennego
wartości ok. 500 tys. zł. Spraw-
ców zatrzymano na gorącym
uczynku.

Odnalezione

W nawiązaniu do notatki z
Kuriera Kwidzyńskiego nr 18
informujemy, że w Juszkowie k.
Pruszcza Gdańskiego odnalezo-
no skradziony sam. "Mitsubishi -
Pajero".

Bombowa zabawka

3.11 funkcjonariusze Straży
Miejskiej z Kwidzyna zatrzymali
mieszkańca Iławy, który bez
wymaganej koncesji handlował
na targowisku zabawkami zawie-
rającymi materiały pirotechnicz-
ne. W sprawie tej skierowany
został wniosek do kolegium ds.
wykroczeń przy Sądzie Rejono-
wym w Kwidzynie.

KRP w Kwidzynie informuje

KRP w Kwidzynie informuje,
że na terenie kraju ma coraz
częściej do zcylenia z oszustwa-
mi walutowymi polegającymi na
sprzedaży podrobionych lub
przeobrobionych banknotów. Zale-
camy szczególną ostrożność przy
zakupie środków płatniczych.

Szczególną ostrożność zaleca-
my przy zawieraniu umów w
przedmiocie i instalacji anten
satelitarnych i wykonywaniu
połączeń TV-SAT.

KURIER KWIDZYŃSKI

Wydawca:
WYDAWNICTWO POMOR-
SKIE Prezes - WP Czesław
Czyżewski. Redaktor Naczelny
WP Wojciech Kreft PO Red.
Nacz. Andrzej Baczewski. Re-
daguje zespół: Katarzyna Ka-
czmarczyk, Maciej Przybylski.
Adres redakcji: Kwidzyn, ul.
Braterstwa Narodów 46, tel.
30-59. Redakcja zastrzega so-
bie prawo skracania i opra-
cowywania materiałów na-
desłanych i niezamówionych.
Za treść ogłoszeń i reklam
redakcja nie odpowiada. Og-
łoszenia i reklamy przyjmuje
Biuro Reklamy - Kwidzyn, ul.
Braterstwa Narodów 46, czyn-
ne od poniedziałku do piątku
w godz. 09.00 - 17.00
Skład i druk
Wydawnictwo
Pomorskie Tezew

KĄCIK KONSUMENTA

Omówimy dziś drugi z
powodów, dla których nie po-
winniśmy kupować niektórych
artykułów spożywczych, a mia-
nowicie zawartość szkodliwych
dodatek.

Dodatki te nie są z reguły
pożywnie przyswajalnym
przez organizm. Ich zadaniem
jest w jednym przypadku pod-
niesienie atrakcyjności wizualnej
zawierającego je artykułu spo-
żywczego np. poprzez nadanie
mu pięknej barwy lub odpo-
wiedniej konsystencji, w innym
przedłużenie ich trwałości albo
nadanie odpowiedniego smaku
czy zapachu.

W latach sześćdziesiątych zna-
nych było w świecie ponad 1000
substancji, stosowanych jako do-
datki do artykułów żywnościowy-
ch. W miarę rozwoju wiedzy
na ich temat i stwierdzenia
przez naukowców szkodliwego
wpływu na organizm ludzi,
stopniowo wycofywano wiele z
nich z norm państwowych. Ge-
neralnie dąży się obecnie do
ograniczenia stosowania tych do-
datków. Działania w tym zakre-
sie nie są jednak koordynowane
i w rezultacie dodek w jednym
państwie uznany za szkodliwy i
w związku z tym nie dopusz-
czony do stosowania, w innym
państwie może być nadal legal-
nie stosowany.

Różne są również przepisy
regulujące wydawanie atestów
sanitarnych na artykuły spo-
żywcze. W Polsce atest taki jest
wydawany na produkcję i sprze-

daż i ubiega się o niego
wytwórca artykułu spożywczego.
Nie jest więc możliwe wytwar-
zanie artykułów zawierających
dodatki zabronione przepisami.

W państwach zachodnich atesty
sanitarne wydaje się w zasadzie
na sprzedaż, w związku z czym
mogą być produkowane z prze-
znaczeniem na rynki zagraniczne

artykuły spożywcze, zawierające
dodatki uznane w kraju produ-
centa za szkodliwe i niedopusz-
zczalne. Przed takimi właśnie
artykułami spożywczymi, docie-
ranymi na nasz rynek poprzez
bardzo dziurawe sito granicznej
kontroli sanitarnej, musimy się
bronić. W jaki sposób to robić?

W podany na opakowaniu
artykułu spożywczego wykazie
substancji dodatkowych w jego
skład, substancje dodatkowe ozna-
cza się zgodnie z kodem
międzynarodowym literą E i
trzycyfrową liczbą. Każda liczba
oznacza inną substancję dodat-
kową, której użycie może być
niebezpieczne, bądź zakazane
(polskie przepisy są pod tym
względem jednolite i bardziej
rygorystycznych).

Sprzedawca, zapytany czy np.
substancja dodatkowa oznaczona
na opakowaniu z importowanym
mlekiem w proszku symbolem
E-331 jest dopuszczona przez
polskie przepisy sanitarne, pra-
wie na pewno nie potrafi
udzielić odpowiedzi.

Pozostaje Ci więc Czytelniku
skorzystać z naszej rady i nie
kupować żadnych artykułów ży-

wnościowych zawierających sub-
stancje dodatkowe oznaczone
symbolami E-122, 123, 127, 131,
171, 230, 239, 321.

Możesz natomiast kupować
niż wymienione artykuły spo-
żywcze, jeśli zawierają uwidocz-
nione obok nich symbole
substancji dodatkowych:

- mleko w proszku - E-300, 331, 332
- serki topione - E-234, 330, 339, 450, 450 ab
- margaryna - E-160a, 160b,

- 200, 201, 202, 203, 210, 211,
- 216, 217, 306, 307, 308, 309,
- 322, 330, 331, 332, 500b

- konserwy mięsne - E-250, 301,
- 330, 331, 332, 620, 621, 627,
- 631

- napoje z dodatkiem soków
owocowych - E-200, 201, 203,
- 210, 211, 270, 331, 334, 414
- lody - E-270, 322, 330, 355,
- 401, 406, 407, 412, 415, 440,
- 466, 471
- sosy majonezowe - E-200, 201,
- 202, 203, 210, 211, 412, 415

- ciasta - E-223, 280, 281, 282,
- 322, 440, 450a, 471, 500, 503
- cukierki - E-202, 270, 300,
- 322, 330, 331, 334, 406, 414,
- 440, 500, 572, 901

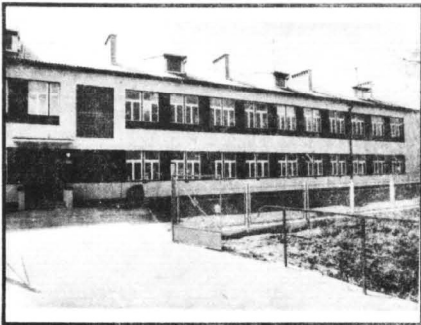
Wszystkie te symbole, to pra-
wa. Ale jeśli nie chcesz kupić
dla swego dziecka czegoś, co
może mu zaszkodzić, przeczytaj
jeszcze raz uważnie nasz wykaz.
A najlepiej wytnij cały artykuł
z "Kuriera" i zabieraj ze sobą
idąc po zakupy.
Krystyna Jarmakowicz

AUTORYZOWANA STACJA OBSŁUGI SAMOCHODÓW
GRIMEX 3 spółka cywilna
82-500 Kwidzyn, ul. Krótka 2, tel. 41-33
POLECA USŁUGI W ZAKRESIE:
- naprawy pojazdów osobowych i dostawczych produkcji
- krajowej i zagranicznej
- pełna diagnostyka pojazdów
- przeglądy techniczne
- przeglądy gwarancyjne Fiata 126 i Poloneza
- import części do pojazdów zachodnich wszelkich typów
- sprzedaż i ładowanie akumulatorów
- sprzedaż części do pojazdów
- sprzedaż ratalna od 1 listopada 1991 samochodów
- konserwacja pojazdów nowoczesną metodą.
POLONEZ - CARO bez dodatkowych opłat !

SIMAR HURTOWA SPRZEDAŻ KOSMETYKÓW:
DEZYDERANTY; FA, 8x4, LIMARA
GILLETTE SENSOR
VIDAL SASSON CENA - 22.000 ZŁ.
BIURO HANDLOWE:
KWIDZYN UL. PIŁSUDSKIEGO 22 I PIĘTRO TEL.30-92
DETALICZNA SPRZEDAŻ W SKLEPIE PRZY UL. BRAT. NAR.53
ZAPRASZAMY RÓWNIEŻ DO DZIAŁU MUZYCZNEGO, W KTÓRYM
MOŻNA ZAKUPIĆ NAGRANE KASETY MAGNETOFONOWE NAJLEPSZEJ
KRAJOWEJ FIRMY "ELBO". NA W/W KASETY WPROWADZAMY STAŁĄ
"KROCZĄCĄ" BONIFIKATĘ - 1 SZT. W CENIE 15.000,- , 2 SZT. JUŻ
PO 14.000,- , NAJNIŻSZA CENA 11.000,- ZA SZT. PRZY
JEDNORAZOWYM ZAKUPIE 5 KASET "ELBO".
OFERUJEMY RÓWNIEŻ NAJNOWSZE PŁYTY KOMPAKTOWE
W BARDZO PRZYSTĘPNYCH CENACH.
AKTUALNY HIT - "GENESIS"
RÓWNOLEGLE ZE ŚWIATOWĄ PREMIERĄ,

BIURO OBROTU PRAWNEGO
CODEX
s.p.a.
Kwidzyn, ul. Chopina 21
tel. 40-32, skr. poczt. 58
Doradztwo: prawne, finansowe,
zakładanie spółek, zastępstwo procesowe
Oddział w Elblągu
ul. Linki 30, tel. 253-25

IMIĘ DLA SZKOŁY JANOWSKIEJ

Gdyby nie rok 1920, o Janowie prawdopodobnie nikt by nie słyszał prócz mieszkańców najbliższych okolic. Plebiscyt na ziemiach "pruskich" wypadł kiepsko i ostatecznie Polska utraciła już w majestacie umów międzynarodowych prawo do ziem, o które z takim trudem bili się Jagiellonowie. Ale właśnie Janowo i kilka mniejszych, pobliskich miejscowości, stało się "wyspą" polskości na skrawku prawego brzegu Wisły. W sierpniu 1920 roku oficjalnie wkroczyły na ten teren polskie wojska, aby objąć w posiadanie "Małą Polskę", jak nazywano ten rejon. Aby nie dopuścić do poczucia osamotnienia i zagrożenia ze strony pruskiego sąsiada, grupa najaktywniejszych mieszkańców organizuje budowę szkoły. Mimo znacznych trudności, m.in. transportowych, w 1936 roku budynek oddano do użytku. Odbyło się uroczyste poświęcenie i nadanie szkole imienia największego Polaka epoki - Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Wkrótce jednak spotkał Janowo los podobny do tysięcy

polskich miejscowości. Hitlerowskie wojska spacyfikowały wieś, a szesnastu najbardziej zasłużonych mieszkańców zamordowanych w lasach szpeługawskich, niedaleko Starogardu Gdańskiego. Oczywiście jest, iż polska szkoła przestała funkcjonować, a imię patrona wyznaczono z oficjalnego nazewnictwa.

Po zakończeniu II wojny światowej życie Janowa powracać powoli do normy. W 1947 roku sprowadzono ze Szpeługawski prochy zamordowanych Janowianów i pogrzebano w zbiorowej mogile na miejscowym cmentarzu. Tablica zawiera nazwiska ofiar faszyzowskiego terroru, ale siła rzeczy zabrakło na niej dwóch niezwykle zasłużonych działaczy przedwojennych: Tolkia i ks. Niklasa. Pierwszy zmarł jeszcze w 1936 roku, drugi odszedł z parafii Janowskiej w 1931 roku.

Szkoła rozpoczęła funkcjonowanie w historycznym budynku. Okazał się on jednak za ciasny i powstała potrzeba rozbudowy. W 1966 roku oddano do użytku nowy pawilon szkolny z 7 klasami, ale bez zaplecza socjal-

nego. Budynek powstał dzięki pracy mieszkańców, pomocy tradycji swoich ojców i dziadków. Z imieniem szkoły było gorzej. Nie trzeba tłumaczyć, jaką opinią "uhonorowana" została działalność patrona szkoły w okresie powojennym. "Działek" był wyklety, więc nikt nawet nie próbował przypomnieć głośno o dawnym imieniu szkoły. Natomiast aktualne wydarzenia historyczne i może częściowo "moda" popierana przez władzę ludową każyły poszukiwać patronów o "odpowiednim" pochodzeniu społecznym i oczywiście "właściwej" lub neutralnej postawie politycznej. Takich postaci nie brakowało. Wielu mieszkańców oddało swe siły, a nawet życie za sprawę ojczyzny, a wśród nich Augustyn Czyżewski - jak głosi pamiątkowa tablica - "wybitny działacz plebiscytowy 1920 r. w Janowie, inicjator budowy szkoły, zakotwiony przez hitlerowców". Projekt nadania szkole jego imienia w 1979 roku nie doszedł jednak do skutku. Wniosek "utknął" na wyższych szczeblach władz szkolnych i pozostała po pomysłach tylko tablica, wmurowana w ścianę starego budynku szkoły. Tymczasem już w 1973 roku otwarto w "starej" szkole Izbę Pamięci Narodowej, w której obok innych pamiątek, leżało świadectwo jeszcze przedwojenne, z wyraźnie widniejącą pieczęcią i napisem, ujawniającym prawdę o ówczesnym imieniu szkoły.

Wreszcie następuje drugi etap rozbudowy. Decyzja o poważnej inwestycji zostaje podjęta w nielatach, ponieważ budowę rozpoczęto w 1987 roku. A jednak i tym razem ogromny wysiłek Janowianów dał się zauważyć, bo w dwa lata powstała autentyczna nowoczesna szkoła z pełnym za-

pleczem. Dumni ze swego dzieła mieszkańcy umieścili przed frontem szkoły, na obłrymym głazie, tablicę, upamiętniającą "Bojowników o Polskość Powiśla, Warmii i Mazur".

Tu jednak zaczęły się problemy. Nadanie szkole imienia "Bojowników..." przekreślałoby historyczną nazwę szkoły i odcinałoby najnowsze dzieje Janowa od czasów tychże bohaterów. Z drugiej strony mieszkańcy mieli moralne prawo upamiętnić swych przodków, poległych za ojczyznę. W spór, który rozgorzał pomiędzy kierownictwem starszej Rady oraz dyrekcją szkoły i Radą Sołectwa, zostały wciągnięte autorytety. Na ten temat pisałem już niedługo na łamach "Kuriera Kwidzyńskiego", lecz od tego czasu wiele się wydarzyło. Przyjmiemy krótko historię tej batalii.

Po oddaniu do użytku nowej szkoły w 1989 r., dawny, historyczny budynek zamieniono na przedszkole, gdyż nowy zespół całkowicie pokryłby ten typ placówki oświatowej, a młodszym dzieciom nie miały się gdzie podzić. Pan Zygfryd Wendt, mieszkający obecnie w Kwidzynie, zaproponował przywrócenie historycznego imienia szkole. Czas się zmienił i nazwisko "Komendanta" nie było już tabu. Problem tylko w tym, że budowniczymi nowej szkoły sami pomysłowi już o nowym patronie, choć imię "Bojowników o Polskość..." nie zostało nadane oficjalnie. Zwolennicy Piłsudskiego poprosili zatem o opinię znanego historyka, specjalistę od dziejów tej ziemi, księdza Wiśniewskiego. W jego wypowiedzi można jednak znaleźć kilka szczegółów mijających się z prawdą, co nie wynika z niewiedzy, czy z celowego działania, ale raczej z

nieznajomości spraw aktualnych, dotyczących ostatnich lat. W liście do senatora Borowskiego ks. Wiśniewski skrytykował brak nazwisk Tolkia i ks. Niklasa na tablicy pamiątkowej przed szkołą, gdy tymczasem przed budynkiem taka tablica nie istnieje. Natomiast na cmentarzu rzeczywiście nie ma tych nazwisk z powodów opisanych wcześniej. W tym kontekście Wiśniewskiego obraca się niestety przeciwko niemu samemu, gdyż "błędy wykoślawiają i wypaczają prawdę". Obecnie trwa coraz bardziej gorączkowa i coraz mniej konstruktywna wymiana korespondencji między stronami

konfliktu, a Janowiaci są już zmęczeni. W starym budynku pozostała Izba Pamięci, przed nowym jest tablica na cześć "Bojowników..." i nikt nie wie jak z tego wybrnąć. Chyba, że znajdzie się kompromisowe rozwiązanie, ale na razie się na to nie zanosi. Jak dotąd stanowisko zwolenników przywrócenia imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego jest twarde i nie ostatnie zdanie listu ks. Wiśniewskiego obraca się niestety przeciwko niemu samemu, gdyż "błędy wykoślawiają i wypaczają prawdę". Obecnie trwa coraz bardziej gorączkowa i coraz mniej konstruktywna wymiana korespondencji między stronami

Jarosław Durko

PIERNIKI KWIDZYŃSKIE

Zapewne wielu naszych czytelników nie słyszało nigdy o piernikach kwidzyńskich czy sztumskich tym bardziej że od ziem tych przez długie wieki oddzielała Polska granica. Wszyscy znają przede wszystkim pierniki toruńskie. Tymczasem piernikarstwo kwidzyńskie zajmując określoną pozycję w historii kultury regionalnej. Muzeum Zamkowe w Kwidzynie dysponuje zasobną kolekcją form piernikarskich. Pouczają nas one o czynnościach przy wyrobie pierników, zdradzają ich wielkość i kształt. Jednej tylko sprawy wyjaśnić nie potrafimy - jak smakowały pierniki kwidzyńskie? Wiemy natomiast jaki jest ich rodowód.

W każdym polskim domu na ziemi kwidzyńsko - sztumskiej w czasie świąt, zwłaszcza na Nowy Rok, wypiekano ciasteczka w formie zwierząt gospodarskich. W Janowie, Tychnowach, Dubielu czy w Jerzewie w pobliżu Kwidzyna, jak i w Sztumskim nazywano ten wypiek świąteczny "nowe latko".

Z czasem, za pośrednictwem przybywających ze swymi terminatorów piernikarskich, cechy rzemieślników miejskich podchwyciły wyrób pierników. Piekarze zaczęli je produkować masowo i sprzedawać chłopom na jarmarkach. Następnie przystosowali je także do konsumpcji w mieście. Tym się tłumaczy stopniowy zanik staropolskiej nazwy "nowe latko". Już teraz

powiślanki na wsi zaczęły wypiekać maleńkie, podobne do orzechów "felenuski" z pieprzem na sypole. Obdarzano nimi dzieci na Gwiazdkę.

W momencie przejścia pierników ze wsi do miasta, kształty zwierząt utraciły swą wyjątkowość, mimo że nadal ilościowo przeważały w piernikarstwie kwidzyńskim. "Nowe latko" miały zamknięty umownie krąg symboliczny, wyobrażały zwierzęta i placowo domowe chłopskiej zagrody, z przewagą koguta. Majster piekarski w Kwidzynie miał większe ambicje. Jego wyrób przybierał co najmniej kształt pawia, z pysznym ogonem, wesolej wiewiórki, a czasem nawet łwa...

W ten sposób minął pierwszy, najważniejszy etap w historii piernika, który przeniósł się z podkwidzyńskiego wiosek do stolicy regionu. Ale kwidzyński piekarsze już w XVII wieku musieli liczyć się z konkurencją Gdańska, Elbląga, Malborka, Torunia. Konkurencja wyostbrazała kupiecką inwencję, zmusza do badania gustów klientów, podnoszenia jakości i obniżania ceny wyrobu. Liczył się więc piekarsze z tym, że piernik nabywa się w tym celu, aby go komuś podarować. Spójrzmy od tej strony na asortyment kwidzyński. Oto pierniki zwierzątka. Brały je matki czy babki i rozdawały dzieciom. A ta fajeczka? Dostał ją stary dziadzio. Najważniejszym jednak nabywca

był niezawodnie młody kawaler. Ustalił się przecięt zwyczaj, nakazujący przynieść umiłowanej dziewczynie piernik z jarmarku. Z tego powodu pierniki kwidzyńskie uzyskały nową specyfikę tematyczną.

Szczególne interesująca jest forma piernikarska z XVIII wieku, na której możemy zobaczyć młodzieńca - parobczaka w barokowej sukmance i krągłym kapeluszu. Niesie on w obu dłoniach dużą doniczkę, z której wyrasta kwiat słonecznika, większy od jego głowy. Piernik wyobraża tego, kto kwiat swoich uczuć niesie komuś w darze. Są i inne rzeźby przedstawiające kwiaty. Więc szeroki kosz z okrągłym pątkiem i rzędem czterech róż wielopłatkowych. Więcej i drugi, nieco mniejszy, w którym rozgościły się efektowne piwonie. I dalsze, tak nabite stokrociami, jak gdyby to były wycinki z łąki rozkwitłej na wiosnę.

Interesujące są formy piernikarskie o tematyce z życia chłopskiego, m.in. kobiety w strojach ludowych przy masielnicy i kotłowniku, chłopcy z cepem i trzymający gęś. Jest też rzeźba przedstawiająca Adama i Ewę. Na jednej z form wyrzeźbiono ryceza na koniu w pełnym uzbrojeniu, na innej dykizans z parą podróżnych.

Między formami zdobionymi motywami geometrycznymi znajdujemy tzw. katarzynki, które nazwę swą zawiązują, jak

mówi podanie ludowe, temu, że dawniej pieczono pierniki z tych form w okresie od dnia Katarzyny (tj. 25 listopada) do świąt.

Piernikarstwo kwidzyńskie różni się od toruńskiego przede wszystkim rozmiarami okazów. Pierniki kwidzyńskie są skromniejsze. Wyjątek stanowi jedna tylko forma: paradna kolasa z przedwiniem baldachimem i izarą w oknie. Może to sam komendant zamku i miasta przez rynek się toczy? Niemniej nasi mistrzowie słodkiej sztuki cenili swych konkurentów z grodu Kopernika. Oto oglądamy wśród spuścizny piekarszy kwidzyńskich aż trzy odmiany herbu miasta Torunia. Czy takie "pierniki toruńskie" sły za lepszą cenę?

Ciekawa jest również jedna z nowszych form, na której widzimy ucznia gimnazjalnego na białym. Kontury białki zakreśla wąski pasek blaszany.

Kwidzyński zbiór muzealny jest bogaty. Zawiera 42 formy piernikarskie z Kwidzyna, Sztumna, Gardel i Prabut, pochodzące z okresu od XVI do XIX wieku. Pomimo tego jednak jest załedwie częścią tego, co było w użyciu, w ciągu kilku wieków rozwiniętej produkcji pierników.

Do wyrobu pierników używano trzech podstawowych surowców: żytniej lub pszennej mąki, miodu i przypraw korzennych. Niekiedy dodawano czeokolady, migdałów.

Z ustnej tradycji wynika, że

niejeden ongiś majster piekarski sam sobie wycinał formę, albo mu ją rzeźbił któryś z uzdolnionych czoładników. Bywało, że piekarsze zwracał się z zamówieniem na wieś i rzeźby dostarczał mu artysta ludowy. Na przykład w powiecie sztumskim, w drugiej połowie XIX wieku sławnym snyczerem polskim był Józef Borzechowski (1848 - 1910).

Senior znanej rodziny piernikarskiej Klafów z Kwidzyna był bardzo utalentowanym rzeźbiarzem. Posiadał duży zapas form, a wszystkie sam wykonał. Po jego śmierci około 1885 roku, klocki piernikarskie rozkupili

kwidzyński piekarze. Jednak te, które znalazły się w zbiorach muzalnych bynajmniej nie są dziełem jednej ręki. Różnią się znacznie sposobem wkleśnięcia rzeźby, różnorodnością cięć, tym kreski snycerskiej i kompozycją wzoru. Kształty figur są bardzo czytelne i wyraźne. Prawie wszystkie rzeźby cechuje prostota i umiar.

Kolekcja form piekarskich, zebranych przez Muzeum Zamkowe w Kwidzynie, świadczy o tradycjach rzemieślniczych Dolnego Powiśla

A. Lemański.

KARKOŁOMNE POPISY BUDOWLANYCH

Na dachu przy ul. Chopina 13 wykonywane były roboty dekarskie. Nie ustaliliśmy wykonawcy tego karkołomnego przedsięwzięcia. Nie chodzi nam bowiem o robenie reklamy firmie, a także o organizację pracy. Chcieliśmy zwrócić uwagę na fakt, iż robotnicy pracujący na wysokości bez należytego zabezpieczenia narażeni są na poważne niebezpieczeństwo. Tylko jeden z nich, wykonujący uszczelnianie dachówek, zabezpieczony był poprzez uwiązanie

w pasie linką, trzymaną przez kolegę. Pozostali natomiast pracownicy poruszali się bez zabezpieczenia po odsonitych belkach więźby dachowej i po wilgotnych dachówkach spadziwego dachu. Apeluujemy do kierowników i właścicieli takich firm, aby mając na uwadze dobro człowieka zainteresowali się bardziej warunkami bezpieczeństwa pracy. Należy sobie uświadomić, że dekarz to nie kaskader.

A.B.

GAZETKA SZKOLNA

**DZIŚ PRZEDSTAWIA SIĘ
SZKOŁA NR 6 im. WŁADYSŁAWA GĘBITA**
STRONA ZREDAGOWANA POD KIEROWNICTWEM AJC

N A S Z A S Z K O Ł A

Szkoła Podstawowa nr 6 im. dr. Władysława Gębika należy pod względem liczebności uczniów i zatrudnionych w niej pracowników do największych szkół w Kwidzynie. Pierwsza inauguracja roku szkolnego odbyła się 1.09.1961 roku. W jej murach zdobywała wiedzę i kończy edukację 4 pokolenie młodzieży. W roku szkolnym 1991/92 rozpoczęliśmy nowo trzydziestolecie istnienia tej placówki.

W tym artykule chcemy podzielić się osiągnięciami z dwóch ostatnich lat i najbliższymi planami. Na początku proponujemy trochę danych statystycznych.

W chwili obecnej do naszej szkoły uczęszcza 1527 uczniów skupionych w 54 oddziałach. Szkoła zatrudnia 81 pedagogów, 22 pracowników administracji i obsługi, 2 pielęgniarki i stomatologa. Największym sukcesem była rozbudowa szkoły. Powstałe nowe skrzydło pozwoliło na poprawę warunków nauki uczniom i pracy pedagogom. W ten sposób uzyskaliśmy szatnie z prawdziwego zdarzenia i 8 sal lekcyjnych przeznaczonych na nauczanie początkowe. Dziś w pełni urządzone i eksploatowane. Zwiększona w ten sposób kubatura szkoły pozwoliła na pewne modyfikacje wewnątrz starego budynku. W ten sposób powstały: nowy gabinet stomatologiczny, zwiększono gabinet lekarski, dwie klasopracownie - j. polskiego i matematyczna. W chwili obecnej powstaje prawdziwa pracownia plastyczna, nowy pokój nauczycielski, gabinet pedagoga, gabinet wicedyrektora i obszerny sekretariat szkoły, po-

mieśczenia dla obsługi oraz sala świetlicy przy świetlicy szkolnej. Wszystkie prace wykonane zostały we własnym zakresie dzięki zaangażowaniu i pomocy nauczycielek świetlicy, które wykazały się ogromną pomysłowością. Nie zabrakło również pomocy zdolnej i pomysłowej młodzieży naszej szkoły.

Chcielibyśmy przedstawić olimpijkę z ostatnich dwóch lat z następujących przedmiotów: - j. polski:

Olivia Ośmiałowska
Beata Kolasa
Aleksander Pałak
oraz laureaci II i IV m. Dwid Jazupczuk i Agnieszka Tengowska - matematyka:

Beata Kolasa
Marek Hejna
Radosław Przysowa
- geografia:

Krzysztof Szymanski
Rostaw Przysowa
- biologia:

Michał Wróblewski

Do sukcesów w/w uczniów przyczynił się ogromna wiedza i fachowość nauczycieli: mgr Barbary Sosnowskiej, Gabrieli Judkowiak, Lucyny Zielińskiej, Bożeny Korocińskiej, mgr Haliny Guziewicz, mgr Danuty Budkiewicz.

Dzięki zdolnościom plastycznym i muzycznym, poprzez udział w konkursach i festiwalach, uczniowie zdobyli najwięcej dyplomów i wyróżnień. Przedmiotami w tych dziedzinach są nauczycielki: pani - Elżbieta Boczkowska, Renata Preibisz, mgr. Magdalena Hyla.

Z ich inicjatywy powstał na terenie szkoły kabaret i zespół wokalny - taneczny. Swoja

obecność zaznaczyli także harcerze, nie tylko na terenie miasta, ale i województwa, i kraju.

Ważnym wydarzeniem dla szkoły było nawiązanie kontaktu z Czerwonym Krzyżem w Norwegii. Przyczyniła się do tego nauczycielka naszej szkoły, pani Danuta Truchan.

Mamy nadzieję, że kontakt ten będzie utrzymany, gdyż w przyszłości mamy na uwadze kontakty z młodzieżą szkolną i wymianę młodzieży.

Przez wszystkie lata istnienia szkoły dyrekcja, nauczyciele i młodzież współpracowali z wieloma zakładami pracy i różnymi instytucjami na terenie miasta.

Korzystając po raz pierwszy z takiej okazji pragniemy im podziękować za dotychczasową pomoc i współpracę. To również okazja, by podziękować naszym wspaniałym rodzicom za pomoc w rozbudowie szkoły. Podobnie jak każda szkoła, też mamy wiele potrzeb.

Najpilniejszą sprawą dla naszej szkoły jest kontynuacja budowy hali sportowej. Jej powstanie nie tylko będzie służyło naszej młodzieży, lecz również miastu. Powstanie tej hali pozwoliłoby na modernizację starej sali gimnastycznej na aule sportowo - widowiskową, której tak duża szkoła nie posiada.

Drobniejsze sprawy, mamy nadzieję, rozwiążemy we własnym zakresie z udziałem młodzieży i rodziców. Taką szansę na rozwiązanie problemów widzimy w powołanej w tym roku Radzie Szkoły.

K A B A R E T

Kiedy byliśmy bardzo młode i rozpięła nas energia (można by rzec - do przesady), postanowiliśmy przebrać ją na naszych miłośników. Jako, że w głowie nam był śpiew, muzyka, taniec i...figle utworzyliśmy kółko: wokalne, taneczne i kabaretowe. Nabór członków do poszczególnych grup odbył się wśród harcerzy i uczniów.

Początki były trudne. Zespół był zróżnicowany wiekowo, dzieci o różnych zdolnościach. Nasza energia zamieniała się momentami w nerwy i krzyki, ale wrodzony optymizm nie pozwolił nam się poddać. Daliśmy sobie nawzajem szansę. My kształtowaliśmy swoją cierpliwość, a dzieci koncentrację. W końcu po miesięcznych próbach trzeba było się pokazać. Okazją było Święto Szkoły.

Trema jednak okazała się naszą "przyciółką". Nasi podopieczni zmobilizowali się i występ był udany. Kilka pomyłek wśród uczniów wywołano przyjazne uśmiechy nauczycieli i zaproszonych gości.

Sukces ten zachęcił nas do dalszej pracy, ale niestety był już czerwiec i rok szkolny dobiegał końca, a wraz z nim edukacja niektórych członków naszego zespołu.

Z początkiem następnego roku szkolnego rozpoczęliśmy nowy nabór i przygotowanie

nowego programu. Tym razem zrobiliśmy redukcję, gdyż chętnych było zbyt wielu.

Po czterotygodniowej pracy zaprezentowaliśmy nasz program na Dzień Nauczyciela. Następnie imprezy, to konkursy: Festiwal Piosenki: Żołnierskiej w Elblągu, gdzie zajęliśmy III miejsce, Festiwal Piosenki Radzieckiej - wyróżnienie na etapie rejonowym, Festiwal Piosenki Harcerskiej - dwa I miejsca i III miejsce na etapie miejskim, rejonowym i wojewódzkim. Początki więc były chyba niezłe. Oprócz tego przygotowaliśmy części artystyczne z okazji Święta Szkoły, Dnia Zwycięstwa, Święta Pracy, Dnia Kobiet, wigilii klas ósmych.

Z roku na rok występów było coraz więcej. Byliśmy zapraszani do Domu Opieki Społecznej, Cechu Rzemiosł, PCK, do Jednostki Wojskowej i nawiązując stałą współpracę. Pracy sporo, ale wszyscy bardzo to polubiliśmy.

Chętnie dzisiaj uczestniczymy w różnych imprezach śpiewając, tańcząc i rozmieszkując. Zadowolone jest chyba obustronne o czym świadczą wypowiedzi naszych podopiecznych.

Ola VIII C: "Chodzenie do zespołu daje mi dobrą rozrywkę, a do tego bardzo lubię tańczyć i śpiewać. Nie żałuję, że się do niego zapisalam"

Paulina IV A: "Bardzo lubię zespół i cieszę się, że panie miały taki dobry pomysł i zorganizowały ten zespół"

Asia VIII B: "Pierwszy nasz występ w tym roku odbył się w nowo otwartym teatrze miejskim. Była to dla nas wielka frajda. Ale przedtem musieliśmy chodzić na trochę zwiariowane próby, które trwały czasami ponad 4 godziny. Jednak dzięki naszym nauczycielkom nikt się nie nudził i zawsze panowała wspaniała atmosfera. Chociaż jestem uczennicą klasy ósmej i w przyszłym roku czekają mnie egzaminy do liceum, postanowiłam poświęcić jak najwięcej czasu i grać dalej w naszym szkolnym kabarecieku".

Wspólnie tworzymy chyba coś, co jest nam potrzebne od czasu do czasu, aby nie dać się zwariować tym ciężkim czasem w jakich żyjemy.

Mamy wiele pomysłów, które chcemy zrealizować. W

najbliższym czasie planujemy organizowanie choinek dla dzieci. Zapewniamy dobrą zabawę (tańce przy orkiestrze, konkursy, zabawy) Chętnie zakładamy prace prosimy o zgłoszenie się do nas pod numer tel. szkoły 34-44.

Zespół "Szkolniaki"

NIE NARZEKAMY LE CZ DZIAŁAMY

Znać bajkę o zupie gotowanej z gwoździ? Co, znacie? Nie? To posłuchajcie.

Do niedawna świetlica w SP nr 6 miała jedno pomieszczenie, które swą szarym i ciasną odstraszało dzieci i nauczycieli. Równocześnie dzieci przygotowywały się do bieżących lekcji, bawily się, jak też brały udział w zajęciach dydaktycznych prowadzonych przez nauczycieli. Jak było to uciążliwe zarówno dla dzieci i wychowawców, nie trzeba komentować.

Dzięki zrozumieniu Dyrekcji dla ciężkich warunków pracy wychowawców, przyznano świetlicy dodatkowe pomieszczenie, sąsiadujące z dotychczas zajmowaną salą. Wychowawczynie we własnym zakresie, nie szcudząc czasu, wysiłku i pieniędzy odnowiły salę. Ze starych, prze-

znaczonych do kasacji regałów wykonały kolorowe mini - regałki, do czego wystarczył pomysł i odrobina farby. Autem tej sali jest ściana, na której widnieją wizerunek wroźki inspirowanej twórczością plastyczną dzieci. Wroźka wykonana jest z najprostszymi materiałami: bandaż, gips, farba i wata. W wyposażeniu sali pomogły "świetlicowe" mamy p. Barbara Bała i p. Teresa Gawarkiewicz, które widząc poczynania wychowawczyń pospieszyły z pomocą. W imieniu dzieci serdecznie dziękujemy.

Kolorowa pracownia niezwykle kontrastowała z obskurną salą zabaw. Pałącym problemem stało się odświeżenie ścian - co w czasie ferii wykonano. W odnowionej sali na wymianę czekała wytarta wykładzina pod-

łogowa. Pieniądzy na ten cel nie przewidywano. Cóż było robić, zaczęło się kolekcjonowanie resztek niepotrzebnych, używanych wykładzin, z czego panie wyczarowały kolorowy dywan - mozaikę, do łączenia wykorzystując zwykłe sznurówki. Sala ta przeznaczona jest do zabaw i odpoczynku. Aby dzieci wypożyczwały w pełni, panie zorganizowały im kąpek ciszy. Jest to stary materac obity materiałem i wielkie gabkowe poduchy. Dyrekcja, widząc poczynania wychowawczyń wysygnowała pieniądze, które nauczycielki wykorzystały, kupując kolorowy telewizor i video - odtwarzacz, a co najważniejsze, dała wolną rękę we wszelkich innowacjach.

DLA TYCH, KTÓRZY NIE WIEDZĄ W CO ZAINWESTOWAĆ

Szukamy sponsorów do II Międzyszkolnych Wyborów Miss kl. VII-VIII, które tradycyjnie odbędą się w maju 1992 r.

Blizsze informacje pod numerem 34-44.

Wkrótce każda szkoła otrzyma szczegółowy regulamin. Zapraszamy do wspólnej, dobrej zabawy.

S P O R T W S Z K O L E

Reprezentanci naszej szkoły osiągnęli duże sukcesy w wielu dyscyplinach sportu (siatkówka, pięciobój, koszykówka, lekkoatletyka, tenis stołowy).

Do roku 1983 zdobywaliśmy czołowe miejsca w Wojewódzkich Igrzyskach Młodzieży Szkolnej w siatkówce i lekkoatletyce. W roku 1983 zespół koszykarski dziewcząt zdobył w Finale Wojewódzkim złoty medal oraz III miejsce w Finale Makroregionu Pomorskiego. W składzie zespołu grały m.in. Hania Zamyśłewska i Iwona Chodakowska, których umiejętności zostały nagrodzone powołaniem do reprezentacji Polski junierek oraz w późniejszym okresie - grą w pierwszoligowych zespołach "Spójni" Gdańsk i "Polonii" Warszawa.

W 1988 roku zespół koszykówki dziewcząt w składzie: Dorota Daniecka, Magdalena Wulff, Gabriela Giczela, Danuta

Smentek, Nina Sieradzka, Beata Tarasiewicz, Alicja Murzec, Agnieszka Poździk, Marta Wantke, Ola Mieloszyk zdobyła złoty medal w Finale WSMS, złoty medal w Finale Makroregionu Pomorskiego i awansuje do Finału Mistrzostw Polski Szkół Podstawowych, w których osiąga największy sukces, zdobywając po zwyciężeniu meczach III miejsce. Wyróżniającą się zawodniczką w naszym zespole była aktualnie występująca w pierwszoligowym zespole EKS Łódź Danuta Smentek. W roku następnym zespół koszykówki dziewcząt zdobywa złoty medal w Finale Wojewódzkim oraz III miejsce w Finale Makroregionu Pomorskiego. Rok 1990 przynosi kolejny ogromny sukces.

Zespół w składzie: Karina Strzychowska, Monika Gizińska, Agnieszka Kosiecka, Marta Wantke, Anna Niemczewska, Aleksandra Mieloszyk, Aneta Sobczak, Magda Rudlicka i

Agnieszka Gulczyńska zdobywa złoty medal w Finale Makroregionu Pomorskiego w koszykówce, awansując do Finału Mistrzostw Polski Szkół Podstawowych.

W roku 1986 uczeń Krzysztof Serocki zakwalifikował się do Finału Mistrzostw Polski w wieloboju skocznościowym (ustatnawiając rekord szkoły w skoku wzwyż - 182 cm).

W roku ubiegłym siódmoklasista Krzysztof Kowalewski zajął w swojej kategorii wiekowej I miejsce w Finale Mistrzostw Polski w biegach przełajowych. Aktualnie przy naszej szkole w ramach MTS-u działają sekcje koszykówki dziewcząt i chłopów.

Jednocześnie informujemy, że do sekcji koszykówki mogą zapisywać się wysocy chłopcy klas IV, V, VI-tych wszystkich szkół podstawowych. Szczegółowe informacje można uzyskać u nauczycieli kultury fizycznej.

PRZEGLĄD POMORSKI (16)

KWIDZYN • MALBORK • STAROGARD GD. • TCZEW

PARLAMENT I RZĄD DLA POLSKI

Znamy już nazwiska 460 posłów i 100 senatorów, którzy 27 października zostali wybrani do Sejmu i Senatu.

Pierwszy wybrany w demokratycznych i wolnych wyborach parlament jest znacznie zróżnicowany i rozdrobniony. Najliczniejsze ugrupowanie - Unia Demokratyczna - wprowadziło do parlamentu 62 posłów i 21 senatorów. Dalsze z kolei ugrupowania: Sojusz Lewicy Demokratycznej - 60 posłów i 4 senatorów, PSL - Sojusz Programowy - 50 posłów i 8 senatorów, Wyborcza Akcja Katolicka - 49 posłów i 9 senatorów, Konfederacja Polski Niepodległej - 46 posłów i 4 senatorów, Porozumienie Obywatelskie Centrum - 44 posłów i 9 senatorów, Kongres Liberalno - Demokratyczny - 37 posłów i 6 senatorów, Porozumienie Ludowe - 28 posłów i 7 senatorów oraz NSZZ "Solidarność" - 27 posłów i 11 senatorów. Tak wygląda stan liczebny najliczniejszych. Nie wiadomo zdecydowanego lidera.

Obowiązująca ordynacja, która preferowała głosowanie na listy wyborcze, umożliwiła wybór, także stosunkowo niedużą liczbą głosów. Na przykład Jan Krzysztof Bielecki, który kandydował w wiel-

kim okręgu stołecznym, zebrał aż 115.002 głosy, a jego koledy z tej samej listy KLD - Paweł Piskorski - 589 i Jacek Kurczewski - 588 głosów - także zdobywając mandaty poselskie. Jednak z najmniejszą liczbą głosów - bo tylko 270 - wszedł do Sejmu Kazimierz Wilk z okręgu bielskiego, kandydujący z ramienia Polskiego Związku Zachodniego.

W wyborach 27 października - jak podała Państwowa Komisja Wyborcza - wzięło udział 11.887.949 osób. Głosów ważnych do Sejmu oddano 11.218.602, co stanowi 94,37 procent. Głosów nieważnych było 69.349 co stanowi 5,63 procent. Do Senatu głosów ważnych oddano 11.474.846 czyli 96,53 procent, a nieważnych - 413.019 tj. 3,47 procent. Frekwencja wyborcza do Sejmu i Senatu wyniosła w skali całego kraju 43,20 procent. Takie są liczby.

Zarówno frekwencja, jak i decyzje podejmowane przy urnach odzwierciedlają stan nastrojów społeczeństwa jesienią 1991 roku.

Jest on pewną rzeczywistością, z którą należy się pogodzić, ale przede wszystkim wyciągnąć z niej wnioski na przyszłość.

Okazało się, że społeczeństwo jest podzielone i sfrustrowane obecną sytuacją ekonomiczną kraju.

Niezmiernie trudno będzie sformować stabilny rząd. Ze środków masowego przekazu wiadomo, że chodzi tyle o jego skład personalny, fachowość, co o poparcie parlamentarne, stanowiące największą gwarancję trwałości nowego rządu.

Przed Polską, jej parlamentem i nowym rządem, który nie został jeszcze utworzony, problemów będzie wiele. Z całą ostrością widzi je prezydent RP Lech Wałęsa, który w jednym ze swoich oświadczeń nawoływał o spokój, o nie akcentowanie tego co nas Polaków dzieli, a skoncentrowanie naszych wysiłków wokół tego, co nas musi łączyć. A łączyć nas musi przede wszystkim rząd - program i kierunek przez niego obrany. Jaki jednak ten rząd będzie i jaki program oberze do realizacji pokazuje najbliższy czas. Otrzymamy wówczas odpowiedź na pytania: Jaka będzie Polska dziś i jutro? Jaki będzie nasz kraj, już z demokratycznie wybranym parlamentem? Jaki będzie status materialny społeczeństwa?

Kazimierz Ickiewicz

W 50 ROCZNICĘ ŚMIERCI...

Marszałek Rydz-Śmigły w niektórych wspomnieniach i zapiskach na Kociewiu

Dnia 2 grudnia mija 50 rocznica śmierci naczelnego wodza w kampanii wrześniowej 1939 r., marszałka Rydza-Śmigłego.

Wprawdzie upadek Francji w 1940 r. jak i wybuch wojny niemiecko - radzieckiej w 1941 r. trochę odsunęły w cień na Kociewiu, jak zresztą w całym kraju, szok wywołany klęską wrześniową, ale nie zataryły zupełnie gorczy i płynące z niej niedochę do Rydza. Przynajmniej przykłady króla Władysława Warneńczyka z 1444 r., hetmana wielkiego koronnego Stanisława Żółkiewskiego spod Cecory z 1620 r. czy księcia Józefa Poniatowskiego spod Lipska z 1813 r., którzy nie uciekły z pola bitwy, ale śmierć na nim wybrali. Lecz byli i tacy, którzy przemawiali w obronie Rydza wspominając Napoleona, który w końcu listopada 1812 r. po bitwie nad

Berezyną opuścił swą armię, uciekając przez Warszawę do Paryża, gen. Rommla, porucznikiem w 1939 r. armię "Łódź" i kierującego się do Warszawy, czy nawet gen. Sikorskiego, który 18 czerwca 1940 r. w czasie ciężkich walk jego żołnierzy z Niemcami w Lotaryngii i Alzacji na dzień wyrwał się do Churchill'a do Anglii. Ta grupa ludzi przymowała do wiadomości uzasadnienie, że postawione przed Rydzem we wrześniu 1939 r. zadanie było niewykonalne i gdyby nawet dłużej się bronił, to i tak bez widoków na wygranie i jedynie za cenę dalszych jeszcze strat, których należało oszczędzać z myślą o przyszłości.

Rydz w okresie międzywojennym był związany z niektórymi ważnymi problemami Pomorza, w tym właśnie Kociewia. A oto kilka

przykładów. Bliski był mu 2 pułk szwoleżerów Rokitańskich, stacjonujący w latach 1926 - 1939 w Starogardzie o rodowodzie sięgającym 2 pułku ułanów Legionów Polskich, związanym tak z przeszłością Piłsudskiego jak i jego własną. Przy pułku tym istniało koło żołnierzy 2 pułku ułanów, a w izbie tradycji pułkowej eksponowano szczególnie po śmierci Piłsudskiego kult nowego marszałka, Rydza. Nie bez przywołania Rydza dowódca 2 pułku, płk. dyplom. Leon Mitkiewicz, został 17 marca 1938 r. aittache wojskowym RP w Kownie. Dnia 19 i 20 czerwca 1938 r. z rąk Rydza w Toruniu 2 Baon Strzelców z Tczewa otrzymał sztandar z herbami mistrza Tczewa i Pelplina, z wizerunkiem MB Częstochowskiej oraz nazwami miejscowości, w których organizato-

Kontrowersje ARTYŚCI CZY MAŁPY ?

"Nikt nie jest prorokiem we własnym kraju". Na naszych oczach funkcjonuje żywy przykład ilustrujący tę sentencję, stanowiąc jedno z najważniejszych wydarzeń w kulturze XX wieku. Rock, nazywany często "muzyką młodzieżową" lub "rozrywkową" wzbudza nadal kontrowersje, sprzeczne opinie i żywe dyskusje. Przeważają tu, co ciekawe, bardzo ostre, skrajne opinie, od euforycznych, po ekstremalnie negujące. Jedni twierdzą, że muzyka rockowa, to treść życia, inni, że jest to hałas, produkowany przez głuche, długowłose małpy, dzikie i pozbawione smaku artystycznego.

Obie opinie zasmucają. Wszelki fanatyzm jest szkodliwy, a tym bardziej jeśli dotyczy tak delikatnej materii jak kultura. Istnieją zresztą dowody na to, iż może się dokonać proces asymilacji w sztuce. Jazz na początku naszego wieku był przecież w zasadzie wyłącznie muzyką taneczną - rozrywkową, nikt nie brał go poważnie tym bardziej, że "produkowany" był przez czarnych kompozytorów i wykonawców. Dziś już stanowi integralny element sztuki muzycznej, sztuk elitarnej, posiada szereg odmian i stylów, ale tylko nieliczni negują jego wartość artystyczną.

Dlaczego rock jest tak niejednoznacznie odbierany? Zjawisko to stosunkowo jeszcze młode, jego źródeł można się doszukiwać dopiero w latach 50 naszego wieku, choć korzenie sięgają znacznie głębiej. W latach 60 następuje eksplozja nowej muzyki, która trwa do dziś. Wielu już "proroków" przewidywało rychły koniec tego gatunku muzyki, ale ich prognozy okazały się chybione. Rock ugruntowuje swoją pozycję w kulturze i ma się dobrze.

Nieszczęściem nowej muzyki jest komercja. Kultura masowa stawia raczej na zysk niż na jakość i zjawisko cenne, prawdziwa sztuka ginie niestety w powodzi tandety, często sztucznie promowanej i utrzymywanej przy życiu. Jednakże obiektywny odbiorca, nie fanatyczny wróg, ale autentyczny znawca wyłowi bez trudności, to, co w muzyce najważniejsze, tego "ducha", który powoduje, że utwór jest czymś więcej niż ciągiem mniej lub bardziej harmonicznych dźwięków.

Tzw. muzyka klasyczna lub inaczej - poważna, jest dziś zjawiskiem ugruntowanym w świecie sztuki. Z gąszczu dzieł i twórców ocalała w ciągu stuleci to, co najcenniejsze i wartościowe. Jeżeli zadamy sobie trud sięgnięcia w przeszłość, to ze zdziwieniem stwierdzimy, że i wtedy istniała tandeta, twórczość powstająca na zamówienie, dla pieniędzy, a nowe tendencje były ostro krytykowane. Hez kontrowersji wzbudziła muzyka Straussa, oskarżana o niemoralność i prymitywizm? Dziś J. Strauss spokojnie spoczywa na laurach w Panteonie sztuki. Nawet operetki i tańce znalazły się w kręgu klasyki, sztuki uznanej i poważanej.

Co tymczasem nastąpiło w muzyce rockowej? No tak, zmieniło się zasadniczo instrumentalizm, a sekcja rytmiczna została wyeksploatowana, nadając jej muzyce tak charakterystyczny klimat i brzmienie. Ale to jeszcze nie żaden dowód na jej ubóstwo i prymitywizm. "Bolero" Ravela, to jeden, prosty, rytmiczny schemat melodyjny, grany w kółko przez kolejne zestawy instrumentów, przeplatany solowymi partiami. Przecież ten opis pasowałby do większości utworów rockowych! Ale "Bolero" wykonuje orkiestra symfoniczna, a rocka "tylko" kwartet lub kwintet, "wyzywający się" na swych elektrycznych instrumentach. A przecież to nie jest żaden argument. Już sobie wyobraźmy protesty naszych prodków, walących w bębny ze skóry, którym ktoś zaproponował puzon lub skrzypce. To dopiero byłaby afera! Dzisiejsze instrumenty elektryczne i elektroniczne, to przecież tylko ułatwienie, wzbogacenie i pomoc muzyce. Nowy instrument, jak uczy historia nie tylko jej nie zabija, ale wspomaga ją, rozwija i stwarza nowe możliwości. Nawet miłośnik "klasyki" może być usatysfakcjonowany brzmieniem klawiszowych cacek, zdolnych "udawać" wszystkie instrumenty orkiestry symfonicznej.

Rock miał także to nieszczęście (a może szczęście), że wyrósł na bazie protestu ludzi młodych przeciw skostniałej, sztucznej i zakłamanej "kulturze" mieszczańskiej. Teksty piosenek są często niewyszukane, nawet prymitywne,

ale zdarzają się i dobre utwory poetyckie, wykonywane tylko w nieco inny sposób. I co ciekawe, że rock, mający tak wielu wrogów, JUŻ jest obecny w kanonie klasycznym! Rewelacja światowa lat 1962-69, brytyjski zespół THE BEATLES wjedno na stałe do świątyni sztuki, a jego utwory wykonują już najslawniejsze orkiestry świata w niezliczonych aranżacjach. A przecież to był dopiero początek! Starsi jeszcze pamiętają z tych czasów "nieśmiertelnych" ROLLINGSTONES, nastrojowych THE SHADOWS, czy demonicznych THE DOORS. To niewielki ułamek ogromnej liczby grup, wzbudających czasem do dziś opory i protesty obrońców "prawdziwej sztuki". Dlaczego jednak nie zadać sobie trudu poznania tego, co się tak gorliwie krytykuje i zwalcza? Wystarczy sięgnąć po wydawnictwa i płyty, aby odkryć zupełnie nowy świat. Symfoniczne popisy wirtuozów z KING CRIMSON, YES, GENESIS, EMERSON LAKE AND PALMER, barokowe brzmienia JETHRO TULL i PROCOL HARUM, bachowski prawie polifonie TANGERINE DREAM, VANGELISA I MIKE'A OLDFIELDA, a nawet nieco surowie i ostre, ale pełne życia i klimatu "kawałki" LED ZEPPELIN, BLACK SABBATH i DEEP PURPLE, trudne do poszładkowania, niezwykle bogate i zaskakujące dźwiękowością twórczą PINK FLOYD, QUEEN, to muzyka, której nie sposób lekceważyć. Nawet wykłdy i wzgardzony HEAVY METAL potrafi wydać dojrzałe owoce w postaci GUNSN'ROSES czy JOE SARTRIANIEGO. Nowe brzmienia, nowe nastroje, ale muzyka jest nadal muzyką, tą samą, którą grał: MOZART, BEETHOVEN, BACH, HANDEL, GRIEG, CHOPIN, CZAJKOWSKI i wielu innych. A we sami zapominamy często w powodzi Polskich Orłów, Top One'ów i disco, że mamy swoje SBB, PERFECT, MAANAM, BREAKOUT, mamy JANNERKE i CIECHOWSKIEGO i wielu nowych twórców.

Postuchajmy ich, a na pewno okaże się, że mają coś ważnego do powiedzenia.

Jarosław Dutko

W ramach przydzielonych Polsce przez Francję 17 IX 1936 r. kredytów - pożyczki przewidziano 400 mln franków na wykonanie wykwypanie magistrali Śląsk - Bałtyk. W skład rady nadzorczej wchodził inż. budownictwa łądowego, mjr rez. WP wiceminister komunikacji RP Julian Piasecki. Współpracował on z Rydzem, był jego powiernikiem w Rumunii i na Węgrzech i współorganizatorem Obozu Polski Walczącej. Uczestniczył w pogrzebie Rydza, poległ w Powstaniu Warszawskim. "Znam go dobrze z dawnych czasów - mówił o Rydzu kpt rez. legionista Zygmunt Hempel. Był nawet kiedyś u mnie na Pomorzu, w majątku, na połowaniu".

(K. O.)

BEZPIECZEŃSTWO CZY "PORZĄDEK"

Na początku lipca br. do gminy Czorsztyn (woj. nowosądeckie) ściągnięte zostały ogromne siły policyjne. Na okres trzech miesięcy wprowadzono w tej i okolicznych gminach stan wyjątkowy. Powód? Akcja ekologów, którzy zapowiedzieli blokadę dróg dojazdowych do budowy osławionej zapory czorsztynskiej. Przez całe wakacje policja zajęta była zatrzymywaniem, przetrzymywaniem w aresztach i doprowadzaniem na kolegium kilkuset osób nie chcących się zgodzić na dalsze rujnowanie przyrody za pieniądze Ministerstwa Ochrony Środowiska. Ponad dwieście osób zostało w rezultacie ukaranych nierzadko wielomilionowymi grzywnami "za niestosowanie się do znaków drogowych i poleceń kierującego ruchem". W tym samym czasie oddziały prewencji policji zostały użyte do walki z innymi ekogami - protestującymi przeciwko organizowaniu w Chorzwie widowiska polegającego m. in. na biciu i drażnieniu zwierząt, czyli coridy. Ba, policja chroniła coridę, mimo że ta została zakazana przez władze miejskie...

19 sierpnia, gdy cały świat obrzucał się na nikczemność próbującą sięgnąć po władzę w ZSRR junty Janajewa, dwustu osobowy oddział policji, wspomagany dodatkowo przez brygadę antyterrorystyczną, brutalnie rozprężył w Krakowie manifestację ujadającą się z protestem pod miejscowy konsulat ZSRR. Demonstranci, wbrew pozorom bez noży, kamieni czy butelek z benzyną, nie dotarli nawet do celu. "Sił porządkowych" użyto także do rozbicia pokojowych manifestacji w Warszawie (przeciwko służbie

wojskowej) i ponownie w Krakowie (o uwolnienie uczestników ruchu antypodatkowego w Wielkiej Brytanii, podczas wizyty Margaret Thatcher).

W Katowicach policja wzięła się z polecenia lokalnych władz do rozprawy z nie posiadającymi akceptacji prezydenta miast handlarzami ulicznymi (ciastka, popcorn, kasety itd.), pilnując codziennie po kilka godzin strategicznych punktów miasta (rynek, plac przed dworcem PKP) - wcześniej prezydent odrzucił wniosek tvchże handlarzy o "zagospodarowanie terenu" straganami i samodzielne zapewnienie bezpieczeństwa w tym miejscu. Podobną akcję przeciwko żywiołowo rozwijającemu się wolnemu rynkowi przeprowadzono także w innych miejscowościach (główna sprawa handlu w Warszawie). Przedsiębiorczy człowiek, który założył w stolicy sex - bar o nazwie "Casanova", został także zatrzymany i postawiony przed sądem - za pogwałcenie jednego z przepisów chroniących tzw. obyczajowość.

Gdy pracownicy MPK w Białymstoku pozwolili sobie mieć odmienne od władz zdanie w sprawie prywatyzacji ich zakładu (domagając się utworzenia spółki pracowniczej, pozwalającej wg ich opinii uzyskać rentowność przy uniknięciu masowych zwolnień) i wyrazili to strajkiem, bazę MPK zaatakowała policja, usuwając protestujących i przez kilka następnych dni "zabezpieczając" teren. (Po głodówce i dalszych negocjacjach okazało się nota bene, że propozycje załogi MPK są jednak możliwe do zaakceptowania).

W sytuacji, gdy władze oficjalnie tolerują 18 "pirackich"

(działających bez państwowej koncesji) stacji radiowych, uczyniono wyjątek dla rozgłośni "Rebelia w eterze" w Lublinie, nasyłając nań policję - zapewne dlatego, że autorami radia byli opozycjoniści (anarchiści); z tych samych powodów pięciu funkcjonariuszy UOP przeprowadziło rewizję w mieszkaniu pewnego mieszkańca Gdańska, poszukując "pirackiego" nadajnika, który nie zaczął nawet działać.

Powyższe fakty są niepokojące - bo w sytuacji, gdy Polska zagrożona jest wciąż rosnącą przestępczością kryminalną (zabójstwa, gwałty, chuligaństwo, kradzieże, oszustwa), siły policyjne zajmują się - z własnej inicjatywy bądź na polecenie władz administracyjnych - sprawami nie mającymi bynajmniej na celu bezpieczeństwo obywateli (często wręcz przeciwnie). Niepokojące - bo oznaczają, że obowiązujące u nas prawo jest chore: pozwala i nakazuje represjonować pokojową działalność obywateli, zarówno społecznie, jak i gospodarczo, czyniąc przestępców z tysięcy uczciwych ludzi, którzy nie wyrządzają nikomu krzywdy. Niestety, nikt z polityków, biorących udział w kampanii wyborczej, nie zwracał na to uwagi. Owszem, byli tacy, którzy proponowali dalsze ograniczenia, szermując jednocześnie ogólnikami o "ochronie porządku publicznego".

Jak długo jeszcze zamiat codziennego i niecodziennego (np. w przypadku, gdy uczestniczymy w zgromadzeniu) bezpieczeństwa, będziemy mieli ten "porządek"?

Jacek Sierpiński
(Agencja Informacyjna SIEC)

"MOJA DZIAŁALNOŚĆ W ARMII KRAJOWEJ"

Z okazji 50 rocznicy powołania przez Naczelnego Wodza Polskich Sił Zbrojnych gen. Władysława Sikorskiego ARMII KRAJOWEJ - Wojskowy Instytut Historyczny MON, Zarząd Główny Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej i Stowarzyszenie "Współnota Polska" ogłaszają konkurs na wspomnienia z działalności i walki podziemnej w szeregach Armii Krajowej.

Organizatorzy pragną, aby konkurs stał się integralną częścią obchodów "Roku Armii Krajowej", służył popularyzacji dorobku zbrojnego tej organizacji, wydobyciu najlepszych treści patriotycznych i obywatelskich z jej programu wychowawczego. Mają też na dzie, że uzyskają ją drogą wiele nowych informacji o zorganizowanej i indywidualnej walce

żołnierzy Armii Krajowej o wolną i suwerenną Polskę.

Formuła konkursu jest szeroka, bowiem obok Armii Krajowej, obejmuje jej poprzedniczki: Służbę Zwycięstwu Polsce i Związek Walki Zbrojnej oraz wszystkie kierunki pracy podziemnej i walki: łączność, dowódzenie, prasę, szkolenie, wywiad, samobronę, sabotaż, dywersję, działalność partyzancką, udział w akcji "Burza" i Powstaniu Warszawskim oraz działalność powojenną.

Jeżeli chodzi o zakres terytorialny, to konkurs obejmuje obszar okupacji niemieckiej i radzieckiej, a także okręgi i komórki zagraniczne.

Organizatorzy zapraszają do udziału w konkursie środowiska kombatanckie w kraju i za granicą oraz proszą, aby potraktować go jako pokoleniowy

przekaz patriotycznych i demokratycznych tradycji, tak dziś potrzebnych naszemu krajowi.

Najlepsze prace będą publikowane na łamach "Polski Zbrojnej", a cały plon konkursu zostanie wykorzystany przez historyków wojskowości i ułatwi odtworzenie pełnej prawdy o Armii Krajowej.

Przewidywane są nagrody: I - 10 mln zł, II - 7 mln zł, III - 5 mln zł oraz wyróżnienia, których wysokość określi sąd konkursowy.

Prace należy nadesłać do 1 czerwca 1992 roku pod adresem: Wojskowy Instytut Historyczny, 00-910 Warszawa - Rembertów, ul. Czerwonnych Beretów 124. Zainteresowanych zapraszamy do udziału.

K. I.

LISTOPAD MIESIĄC ZAGROŻEŃ

Nastaly szare, jesienne szarugi. Okres najbardziej niebezpieczny dla organizmu. Jesteśmy coraz bardziej podatni na przeziębienia, zakatarzenia, grypy. Co jakiś czas jesteśmy informowani o epidemii kolejnej odmiany grypy. Czy możemy się uchronić, przed jesiennymi zagrożeniami. Teoretycznie tak. Ale jak odizolować się od kichającego sąsiada w autobusie, od kaszającej koleżanki zza biurka. Marne szanse. Musimy wobec tego sami radzić sobie na co dzień z tym jesiennym zagrożeniem. Jest kilka metod, których stosowanie może nam pomóc przetrwać jesienne szarugi. Polecane jest ranne uodpornianie się napojem życia: na 3/4 szklanki ciepłej przegotowanej wody, dodajemy miód i dolewamy sok cytrynowy. Kompozycja ta jednocześnie pobudza organizm, dostarcza witaminy C, która jest barierą dla wszystkich przeziębień i jednocześnie rozgrzewa nas rano. Pomocna w tym okresie jest

również odpowiednia dieta, zawierająca możliwie duże ilości jarzyn i owoców, głównie zawierających witaminę C. Organizm mający odpowiednie "paliwo" jest mniej podatny na łapanie wirusów. Ważnym elementem jesiennej terapii jest odpowiedni ubiór. Porwywiste wiatry nie szkodzą nam jeżeli szyję osłonimy szalikiem, a głowę osłonimy beretem lub czapką. Zabezpieczymy tym nasze zatoki i gardła. Zalecane jest ubieranie się w tym okresie "na cebulkę" - czyli nakładanie na siebie kilku warstw odzieży, np. podkoszulkę, bluzkę, sweter.

Ranne, bardzo niskie temperatury nie sprzyjają lekkim ubiorowi, ale w środku dnia zdarzają się okresy ładnej pogody. Przy takim sposobie ubierania się możemy zdejmować kolejne warstwy ubioru nie przegrzewając się. Ważne są też w naszej terapii nogi. Powinniśmy bardzo uważać by nie dopuścić do przemoczenia nóg

i chodzenia w mokrym obuwiu. Zmarznęte, mokre nogi to ogólne osłabienie organizmu a co za tym idzie dopuszczenie do wtargnięcia wirusów i rozpoczęcia w naszym ciele wojny.

Okres jest szczególnie niebezpieczny dla małych dzieci, zwłaszcza skazanych na żłobek czy przedszkole. Żal budżet rano, więc dzieci śpią do ostatnich minut, a potem rozgrzane maserują zimnym rankiem do "placówki oświatowej".

Wyjściem jest wcześniejsze wyciągnięcie malucha z żłobka, by organizm rozpoczął swój dzienny cykl jeszcze w domu. Ostatnio bardzo często jesteśmy bombardowani reklamami środków uodporniających, wzmacniających i zapobiegających. Zapewne działanie ich jest pomocne - ale trudno przecenić ich wartość, skoro stosowane od wielu lat na Zachodzie, oparte na formułach najlepszych i sprawdzonych nie doprowadziły do wyplenia plag jesiennych przeziębień.

Figula

JAK MOŻNA SAMEMU PRZEPOWIADAĆ POGODĘ? część II

Wskazania barometru

Jeżeli wilgotność powietrza rankiem silnie się zmniejsza, a pod wieczór ponownie wzrasta, jest to nieomylna oznaka ładnej pogody.

Jeżeli barometr w ciągu dnia nieprzerwanie opada, należy oczekiwać zmoczenia się wiatru, obniżenia temperatury latem, a podwyższenia - zimą.

Jeżeli barometr spada bardzo silnie, można oczekiwać burzy.

Jeżeli barometr w ciągu kilku dni powoli i stale się podnosi, można oczekiwać długotrwałej, pięknej pogody; latem - upałów i suszy, zimą - trwałych mrozów.

Szybkie wahań barometru wskazują na nietrwałość pogody w najbliższym czasie.

Jeżeli barometr z rana zaczyna powoli opadać, a temperatura i wilgotność powietrza jednocześnie wzrastają sztywniej niż normalnie, można oczekiwać burzy. Jeżeli nie ma przyrzędu do określenia wilgotności, to duszność w powietrzu dowodzi wielkiej ilości pary wodnej.

Oznaki mieszane

- Obfita rosa - oznaka ładnej pogody.

- Jeżeli w parowach i niskich miejscach powstają wieczorem i w nocy mgły, rozpylające się po wschodzie słońca, jest to oznaka ładnej pogody.

- Jeżeli w lesie w nocy jest znacznie cieplej aniżeli w polu, jest to zapowiedź pogodnego dnia.

- Jeżeli wieczorem i w nocy przy wejściu na pagórek poczujemy się bardziej ciepło, jest to oznaka irwale, ładnej pogody. "Ślupy" około słońca wskazują na mroz.

- Jeżeli po zachodzie słońca, przy całkiem bezchmurnym niebie, na zachodzie długo widnieją prawie białe, srebrzysty blask bez jakichkolwiek ostrych granic, wskazuje to na długotrwałą ładną pogodę. Niezwykle silne migotanie gwiazd zapowiada opady.

- Jeżeli zorza poranna oznacza się szczególnie czerwonym kolorem, może to być zwiastunem opadów.

- Jeżeli jaskółki latają wysoko, to ładna pogoda się utrzyma, niski lot zapowiada deszcz.

Wróble kąpią się w piasku, oczekiwają deszczu. Wzmoczona praca mrówek i pajaków zapowiada ciepło i ładną pogodę. Jeżeli zimą sikorki szukają pożywienia w opadłych liściach na ziemi, to należy oczekiwać sporych opadów śniegu.

- Jeżeli pszczoły siedzą w ulu i huczą - oczekuj deszczu. Pojawienie się wieczorem żądliwych komarów oznacza ciepło. Koguty pieją wczesnie z wieczora - oczekuj ocieplenia.

Proszę pamiętać, że nigdy nie wolno wysnuwać wniosków na podstawie jednej czy dwu oznak. Musi ich być cały zespół; temperatura, kierunek wiatru, zachowanie się zwierząt, zjawiska atmosferyczne. Dobra pogoda "przychodzi" ze wschodu, północnego wschodu, południowego wschodu; zła pogoda natomiast - z zachodu. Jeżeli stoicie plecami do wiatru, to pogorszenia pogody należy oczekiwać z lewej strony, nie z prawej. Toteż jeśli zauważycie z prawej strony chmury, zapowiadające swoim wyglądem deszcz, nie martwiecie, nie przyniesie on zmiany pogody.

Spektator

Hurtownia Kapitan

Poleca szeroki wybór papierosów krajowych i zagranicznych.

UWAGA! Posiadamy w sprzedaży przetrwaływ angielskie (komplet 3 szt.)

ceną: Przy zakupie 5 tys. kompletów 2.100 zł. komplet
Przy zakupie 10 tys. kompletów 1.800 zł. komplet

Przy zakupie przetrwaływ termin płatności 14 dni.

Ponadto polecamy artykuły chemii gospodarczej i spożywcze.

Zapraszamy do magazynu w Starogardzie Gd., ul. Zblewska 10

Tel. 23411 wew. 27, oraz do Filii w Malborku-Kałdowie,

ul. Zamkowa 5 tel. 2187

w godz. 8.00 - 16.00

w soboty 8.00 - 13.00

Zapraszamy do współpracy bezpośrednich importerów i inne hurtownie

Firma Handlowa

KOPEXA

Starogard Gd.

Paderewskiego 21a, 83-211 Jabłowo

AUTO HANDEL

Punkt sprzedaży: Szosa Chojnicka

Czynne:

poniedziałek - od 13.00 do 17.00

wtorek - piątek - od 9.00 do 17.00

sobota - od 9.00 do 13.00

Poleca samochody:

Marka	Rok	Poj.	silnika	Paliwo	Kolor	Cena	Przebieg	Stan
Opel Astra 15	1982 r.	1587	benz.	sedan	czarny	49,8 mln. 100.000 km.	42.000 km.	b.dobry
Opel Kadet 1.6p	1987 r.	1587	benz.	sedan	niebieski	74,8 mln. 60.000 km.	15.000 km.	idealny
Volvo 10	1989 r.	981	benz.	granat	czarny	78 mln. 81.000 km.	15.000 km.	idealny
Jeep 4 CTD	1984 r.	1486	olej nap.	fiord	czarny	45 mln. 84.000 km.	15.000 km.	b.dobry
Ford Escort 1.3	1985 r.	1271	benz.	czarny	czarny	41,9 mln. 68.000 km.	15.000 km.	b.dobry
Opel Kadet 1.3	1985 r.	1284	benz.	czarny	czarny	41,9 mln. 80.000 km.	15.000 km.	b.dobry
Vauxhall 3000	1989 r.	3074	benz.	granat	czarny	102,5 mln. 6.000 km.	15.000 km.	idealny
VW Transporter	1984 r.	1988	benz.	niebieski	czarny	60 mln. 100.000 km.	15.000 km.	b.dobry
VW Transporter	1984 r.	1570	olej nap.	pomarańcz	czarny	49,9 mln. 81.000 km.	15.000 km.	b.dobry

- ceny umiarkowane

- cło i podatek od wzbogacenia opłacone

- wszystkie samochody posiadają

- rejestracyjne przeglądy techniczne

Prowadzimy AUTO POSREDNICTWO

Zamiast jeździć na giełdzie - postaw

auto w naszym punkcie sprzedaży.

Zapewniamy bezpłatną, cotygodniową reklamę w gazetach.

ZAPRASZAMY

TYLKO W SAMBORZE

kupisz prawie wszystkie materiały do budowy domu oraz

maszyny dziewiarskie OVERLOKI i STEBNÓWKI firmy PFAFF

Przyjmujemy wykonawstwo robót ogólnobudowlanych.

TCZEW, ul. 30 Stycznia 44,
tel. 31-17-24, tlx 51-21-24

Appal-co

Przedsiębiorstwo Zaopatrzeniowe Rusocin k/Pruszcz Gdański, tel. 82-37-09

OFERUJE:

Silniki samochodowe i ciągnikowe S-21, S-359, C-330, C-360, Perkins.

Zespoły wymienne (zawieszenia, mosty, skrzynie itp).

Pompy wtorkowe, elementy hydrauliczne, akumulatory ładowane, narzędzia.

U NAS NAJTAŃNIEJ ZAPRASZAMY EKSPRESOWE WYMIANY ZESPOŁÓW

OK

OK Nederland B.V.

Przedstawiciel Koncernu
OK Nederland B.V.
na Polskę - firma SALVE

Kwidzyn, ul. Brat. Narocław 44
Tel. 34-74 Telex 057221

Oferuje do sprzedaży hurtowej i detalicznej pełen asortyment olejów silnikowych, przekładniowych, hydraulicznych, transformatorowych, płynów hamulcowych, płynów do chłodnic, smarów.

Towar najwyższej jakości bezpośrednio od producenta.

Zapraszamy do współpracy odbiorców hurtowych i detalicznych.

Opakowanie bezwrotne, dowozimy własnym transportem.

DOGODNE WARUNKI PŁATNOŚCI

Punkt przyjmowania zleceń
ul. Kopernika 9/8

PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUGOWO KOOPERACYJNE

Zbigniew Hartun 83-110 Tczew 2, ul. Gdańska 1,
skrytka poczt. 36, tel. 31-23-39, godz. 10.00 - 18.00

Oferujemy:

- markizy sklepowe i wystawowe
- żaluzje przeciwsłoneczne (90 kolorów - szwedzkie)
- profesjonalne systemy alarmowe do mieszkań, domków oraz instytucji
- tapicerkę drzwi (ocieplenie, uszczelnianie, wygłuszenie, zabezpieczenie przeciwwłamaniowe)
- dodatkowe drzwi (zwykłe i kasetonowe)
- drewniane drzwi harmonijkowe
- (również z szybką ornamentową)
- dokonujemy napraw uszkodzonych żaluzji

CENY PROMOCYJNE

AGROMA

Malbork, ul. Wojska Polskiego 90 A

tel. 33-01, 33-02, 33-03, 31-85

tlx 057471, 057508, fax 3303

O F E R U J E w ciągłej sprzedaży,

po atrakcyjnych cenach

następujące materiały budowlane:

- cement i wapno workowane
- gwoździe budowlane
- szkło okienne grub. 3, 4, 5, (mm) w pat. I, II, III
- szkło wzorzyste - ornamentowe (białe i oranż)
- szkło czarne o grub. 6 (mm)
- lepił, papę izolacyjną i wierzchnią

INFORMUJEMY również, że przy AGROMIE działa Hurtownia Chemiczna oferująca produkty chemii gospodarczej,

artykuły drogerijne i kosmetyki

(mydła, proszki, dezodoranty, świece, znicze itp.) firm krajowych i zagranicznych np.

POLLENA..., PALMOLIVE,

JOHNSON, HENKEL, KEEN itd.

w cenach fabrycznych.

ZAPRASZAMY DO 8.00 DO 15.00.

JAK REKLAMA TO TYLKO
W PRZEGLĄDZIE POMORSKIM

HURTOWNIA SOJWEX

OFERUJE
odbiorcom hurtowym
posiadającym koncesje

- szeroki asortyment win
 - krajowych i importowanych
 - piwo krajowe i importowane
- Konkurencyjne ceny loco odbiorca
Bardzo korzystne warunki płatności

Zakład Handlu
"SOJWEX"

83-110 Tczew, ul. Gdańska 32

tel. 31-11-47
godz. 8.00 - 16.00

WATYX

Hurtownia
Kwidzyn, ul. Sportowa 6

(Stadion Miejski), tel. 41-37

Czynna od godz. 8.00 do 16.00

Soboty od 8.00 do 12.00

Poleca w ciągłej sprzedaży atrakcyjną odzież i bieliznę dla dzieci i młodzieży i dorosłych, pochodzenia zagranicznego, w około 250 wzorach.

Przy zamówieniach większej ilości - korzystne warunki płatności i dostawa własnym transportem.

Zapraszamy!!!

TECHTRONIK

POLECA: ®

AMIGA 500 - 4.480.000

COMMODORE C64 - 1.350.000

ATARI 800 XL - 1.780.000

(z magnetofonem)
i peryferia

Kwidzyn, ul. Tęczowa 1
Tel. dom. 37-80

Czas pomysleć o Mikołaju!
Najatrakcyjniejsze elektroniczne prezenty Mikołajkowe!!!
OFERUJE:

HURTOWNIA SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

Malbork, ul. Partyzantów 3
Ceny niższe niż w Berlinie, Hamburgu, Wiedniu.
Przyjedź - Zobacz nie pozalujesz!!!

HURTOWNIA PAPIEROSÓW

MAX
ATRAKCYJNE CENY
MALBORK
- KALDOWO
ul. Kościelna

MINI CENTRUM HANDLOWE

SUKURS

zaprasza do sklepów:
wielobranżowego i spożywczego

CEDRUS

w Kwidzynie, ul. Grunwaldzka 14
czynnych w godzinach:
spożywczy od 6.00 do 18.00
przemysłowy od 10.00 do 18.00

UWAGA!

ZAPRASZAMY DO OTWARTEJ
PONOWNIE KAWIARNI CEDRUS
z dyskoteką czynną codziennie oprócz czwartków
w godz. 20.00 - 3.00

SAT - SERVICE

PRZEDSIĘBIORSTWO
HANDLOWO
USŁUGOWE

Kwidzyn,
ul. Piłsudskiego 2a,
tel. 19-19

OFERUJE:

Anteny satelitarne
Telewizory
Magnetowidy
Sprzęt Audio - Video
Akcesoria

TV-SAT systemy mini zbiorcze
(4 - 8 - 16 - 32 odbiorców)

PRYWATNA KSIĘGARNIA

Władysław Zdanowicz
82-500 Kwidzyn,
ul. Chopina 14, tel. 32-61

POLECA:

Książki, albumy - także na zamówienie,
płyty gramofonowe, płyty compactowe,
kasety video i magnetofonowe, długopisy,
puzzle, plakaty małe i duże (1,8 x 1,0).
Prasa: "TO i OWO", "TV-SAT", "BRAVO".
NOWOŚCI NA PŁYTACH ANALOGOWYCH
- dire STRAITS "ON EVERY STREET"
- Rod Stewart "VAGABOND HEART"
- BEE GEES "HIGH CIVILIZATION"
NOWOŚCI CD
- dire STRAITS "ON EVERY STREET"
- ERASURE "CHORUS"
- BROS "CHANGING FACES"

DOM TOWAROWY **Bst**

KWIDZYN, ul. Braterstwa Narodów 44, tel. 24-55
czynny, 10.00 - 18.00, w każdą sobotę 10.00 - 14.00

oferujemy
atrakcyjne prezenty świąteczne (najtaniej)

- radiomagnetofony, wieże,
- telewizory, sprzęt AGD
i wiele innych drobniaków dla dzieci i nie tylko.

PRZYJDŹ, SPRAWDŹ!

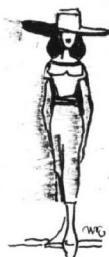
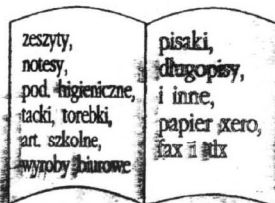
Oglądanie tanich i atrakcyjnych towarów to też przyjemność.

Tylko w soboty
przy zakupach powyżej 1 mln zł. otrzymasz bonę towarową za 50 tys. zł.

Quedin HURTOWNIA

Kwidzyn, ul. 3 Maja 10
tel. 43-34

TO ARTYKUŁY PAPIERNICZE I DZIEWIARSKIE

rajstopy,
rajstopy
z klinem,
pończochy,
skarpetki

ZAPRASZAMY

Nigdzie nie
kupicie taniej

ZAKŁAD SZKOLENIA KURSOWEGO

w Kwidzynie, ul. Staszica 2, tel. 32-09 (gmach Pod Zegarem)

informuje, że organizuje kursy o następujących kierunkach:

- języki obce (angielski, niemiecki)
 - spawania elektrycznego i gazowego, palaczy CO,
operatorów wózków widłowych
 - przewóz materiałów niebezpiecznych
 - obsługi komputerów IBM - PC i maszynopisania
 - SEP, BHP, P-POŻ.
 - w zawodach budowlanych, mechanicznych, gastronomicznych i handlowych.
 - specjalności rolnicze
 - samoobrony
 - pedagogiczne
- W zakresie usług rachunkowych
- prowadzenie ksiąg przychodów i rozchodów
 - rozliczania podatków i doradztwa podatkowego

Informacje i zgłoszenia w biurze Zakładu
w godz. od 9.00 do 16.00, tel. 32-09.

ZAKŁAD OPTYCZNY **MARYLA**

KWIDZYN, ul. TARGOWA 2
CZYNNY OD 9.00 DO 17.00

OFERUJE:

- soczewki mineralne
 - soczewki organiczne
 - duży wybór opraw okularowych
- Realizujemy recepty bezpłatnie.

UWAGA!

W srody od godz. 15.30 do 17.30
w zakładzie przyjmuje dr R. Piarczak
Informujemy że w Przychodni
przy ul. Braterstwa Narodów
uruchomiony został punkt
realizacji recept.

Gaz
dla każdej rodziny

**KORPORACJA
GAZOLINA
SPÓŁKA Z O.O.
W KISIELICACH**

Najtańszy gaz.
Terminowe i systematyczne
dostawy.

Instalacje i akcesoria po
konkurencyjnych cenach
z dostawą do domu.

TELEFONY:
Kisielice 15
Dzierżgoń 26-04

Zwierzno
Markusy

Tel. w Elblągu 171-42

WORLD COMPUTER SYSTEMS

1000 Berlin 31,
tel. 030/8535080 Babelsberger
str 6 fax 030/8542084

Autoryzowany punkt sprzedaży.
Kwidzyn, ul. 11 Listopada 2A

OFERUJE:

- komputery: PC/AT 286, 386, 486
- drukarki: OKI, STAR, EPSON, HP
- serwis i części zamienne do komputerów
- komputery: Commodore C-64,
AMIGA 500, AMIGA 2000,
- joysticki, dyskietki, akcesoria

**Tylko w sklepie
przy ul. 15 Sierpnia 12
(dawna Marchlewskiego)**

kupisz części i akcesoria do samochodów
prod. zachodniej głównie VW, AUDI!
Tu także możesz złożyć zamówienie
na blacharkę do samochodów
produkcji zachodniej.

Oferujemy również
broń gazową, amunicję
a także od 15 listopada
uruchamiamy sprzedaż
amunicji myśliwskiej.

Zapraszamy
codziennie w godz. 10.00 - 18.00
soboty w godz. 10.00 - 14.00.

BEST UWAGA!

Odbiorcy hurtowni win
i szampanów

Spółka z o.o. Best
Kwidzyn, ul. 15-go Sierpnia 12
(dawna Marchlewskiego)
tel./fax 39-79

Oferuje aktualnie 23 gatunki
wina oraz szampanów
produkcji bułgarskiej.

Prowadzimy również hurtową
sprzedaż wyrobów
pończosznich
w cenach fabrycznych.

**Zapraszamy
do współpracy**

HURTOWNIA PAPIERNICZA

ELBO

Oferuje po atrakcyjnych
cenach szeroki
asortyment artykułów
biurowych, szkolnych
i higienicznych.

Polecamy szczególnie
rachunki samokopiujące
oraz wyroby firmy
TIPP-EX

Kwidzyn
ul. Mickiewicza 1

SKLEP

poleca części zamienne
do pojazdów:
FIAT 126p,
FSO: POLONEZ,
ZUK

CENY KONKURENCYJNE

MOTORYZACYJNY

KWIDZYN, ul. Malborska 112,
tel. 31-06

**PRZEDSIĘBIORSTWO
USŁUGOWO
INWESTYCYJNE**

INWEST

spółka z o. o. w Kwidzynie
ul. Warszawska 16, tel. 42-37

Świadczy usługi w zakresie:

- przygotowania do podjęcia inwestycji
- analiz technicznych - finansowych
- działalności inwestycyjnej
- realizacji inwestycji
- koordynacji robót
- nadzoru inwestorskiego i autorskiego
- wycen budynków, urządzeń i lokali
- doradztwa technicznego
- obsługi finansowo-księgowej
- projektowania i kosztorysowania.

**GWARANTUJEMY FACHOWĄ OBSŁUGĘ
I KONKURENCYJNE CENY**

Warmińskie Zakłady Przemysłu Owocowo - Warzywnego w Kwidzynie

oferują do odwrotnej sprzedaży materiały nadmierne, używane, jakościowo dobre.

L.p.	Nazwa materiału	j.m	ilość	cena
1.	Transportery plastikowe 4x5 po napojach 0,33 l.	szt.	63.000	4.000
2.	Butelki o poj. 0,33 l.	szt.	292.000	250
3.	Butelki o poj. 0,33 l. Vichy	szt.	144.000	150
4.	Palety zniszczone	szt.	1.900	15.000
5.	Worki jutowe po cukrze	szt.	1.805	3.000
6.	Beczki plastikowe 160 l.	szt.	2.902	150.000
7.	Beczki plastikowe 200 l.	szt.	260	80.000
8.	Beczki plastikowe 180 l.	szt.	118	70.000
9.	Beczki plastikowe 115 l.	szt.	430	50.000
10.	Beczki plastikowe 220 l.	szt.	120	90.000
11.	Beczki plastikowe 120 l. (różne import kpl.)	szt.	577	50.000
12.	Tektura wielowarstwowa z jednostronnym pokryciem.	kg.	10.800	1.500

Zamówienia kierować na adres: WZPOW 82-500 Kwidzyn, ul. Toruńska 21 telex 057427 - tel. 42-01 wew. 290 lub 260, fax 40-99.

POMORSKI
gratis

PRZEGLĄD HANDLOWY

**Pamiętaj
o reklamie!**

**Zapraszamy do Biur Reklamy
WYDAWNICTWA POMORSKIEGO**
Tczew, ul. Lipowa 5/6,
tel. (0-69) 31-10-44

Starogard Gd., ul. Pomorska 11,
Malbork, Pl. Słowiański 18,
Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46,
tel. (0-555) 30-59

PIĄTEK 22.11

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Dzień dobry"
09.10 "Domowe przedśkoole"
09.35 "Szkoła dla rodziców"
10.00 "Bill Cosby Show"
11.50 Wiadomości
12.00 - 16.00 Telewizja edukacyjna
12.00 Agroszkola
12.30 "Moja Japonia" - film dok. prod. węgierskiej
13.10 Eko - lego
13.35 Nerwice
14.00 Religie i kościoły w Polsce
14.45 Być tutaj - ciało i umysł
15.05 Telewizja edukacyjna zaprasza
15.30 Uniwersytet nauczyński
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Dla najmłodszych "Cuchcia"
17.05 Język angielski dla dzieci (32)
17.15 Telexpress
17.35 "Prawo prawa" - małżeńskie obcianki
17.45 "Tele-audio-video"
18.10 "Bill Cosby Show"
18.35 "Raport"
18.55 "Reflex" - program publicyst.
19.15 Dobranoc "Bouli"
19.30 Wiadomości
20.10 "Miasteczko Twin Peaks" - serial. USA (ost. odcinek)
21.00 "ABC ekonomii"
21.05 "Polskie ZOO" (powt.)
21.15 Zespół publicystyki "Zapis" przedstawia....
21.55 "To tylko rock and roll"
22.50 Wiadomości wieczorne
23.10 "Siódemka" w "Jedynce"
24.00 "Noc z gwiazdami"

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Rano"
08.10 "Lucky Luke" - serial animowany USA
08.35 Telewizja biznes
09.00 "Pokolenia" - serial prod. USA
09.20 Publicystyka kulturalna
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język angielski (38)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia" - serial prod. USA
17.05 "Dookoła świata"
17.30 - 21.00 Program regionalny
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 "Przygody dobrego wojaka Szwajki" (7)
22.30 "Obrazy, słowa, dźwięki"
23.30 X Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy
24.00 Panorama
00.05 Transmisja z ogłoszenia wyników X Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego im. H. Wieniawskiego

SOBOTA 23.11

PROGRAM 1

07.30 Program dnia
07.35 "Wszystko o dziele"

08.00 Wiadomości poranne
08.10 "Rynek - agro"
08.40 "Na zdrowie" - program rekreacyjny
09.00 "Ziarnok"
09.25 "S-10-15"
10.30 Język angielski dla dzieci (33)
10.35 "Wojownicze żółwie Ninja" - serial animowany
10.55 "Ciekawe smigła" - wojskowy program publicyst.
11.20 "Szkoła pod żaglami"
11.50 Wiadomości
12.00 "Z.Polski rodem" - mag. polonijny
12.40 "My i świat" - mag. aktualnych spraw międzynarodowych
13.00 "Siódemka" w "Jedynce"
14.00 Walt Disney przedstawia: "Kacze opowieści"
15.15 "Czas rodzin" - magazyn
15.45 "Kto się bói szok?"
16.25 "Kreacje" - film dokum.
16.55 Katolicki mag. młodzieżowy
17.15 Telexpress
17.35 "Z kamera wśród zwierząt"
17.55 "Wizje" - mag. kulturalny
18.20 "Detektyw w suttanie" - serial krym. prod. USA
19.15 Dobranoc "Domel"
19.30 Wiadomości
20.00 "Polskie ZOO"
20.20 "Luizjana" - serial prod. USA
22.00 Temat: Masz - emocje i fakty
22.35 Sportowa sobota
23.05 Wiadomości wieczorne
23.30 "Uciekający człowiek" - film fab. prod. USA

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 "Bellona" - wojskowy program publicyst.
08.00 Dla dzieci - "Ulca Sezamkowa"
09.00 Mag. Telewizji Śniadaniowej
09.30 "Nie tylko winnice" - mag. społ. - kulturalny
10.00 CNN - Headline News
10.10 Mag. Telewizji Śniadaniowej
10.40 "Tacy sami" - program w j. migowym
11.00 Polska Kronika Filmowa
11.10 Akademia Polskiego Filmu: "Ostatni dzień lata" - dramat
12.20 Ojcowie hard rocka
13.00 Zwierzęta świata: "Bezenna przyroda" (10)
13.30 "Klub Yuppies?"
14.00 "Wzrockowa lista przebojów Marka Niedzwieckiego"
14.40 "Ekspres reporterów"
15.00 "Program dnia"
15.20 "Wademecum teatromana"
16.00 "6 z 49" - teleturniej
16.25 Losowanie toto-lotka
16.30 Panorama
16.40 "Pan wywał, Milordzie!" (13-osl.)
17.30 "Jesonowie" - serial animowany
18.00 Program lokalny
18.30 "Strojenie" - film baletowy
19.15 "Bez znieczulenia"
19.30 "Z ziemi polskiej" - film dok.
20.00 Koncert laureatów (I) X Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego

21.00 Panorama
21.20 "Słowo na medziele"
21.30 Koncert laureatów (2) X Międzynarodowego Konkursu Skrzypcowego
23.30 "Rock noc" (1)
24.00 Panorama
00.05 "Rock noc" (2)

NIEDZIELA 24.11

PROGRAM 1

07.55 Program dnia
08.00 "Tydzień"
09.00 "Teleanek"
10.00 Język angielski dla dzieci (34)
10.05 "Chłopiec z Andromedy" (5)
10.30 "Al-kibla - kierunek na Mekkę" (11)
11.00 "Notowania, czyli co się opłaca rolnikowi"
11.25 Telewizyjny Koncert Życzeń
11.55 Ścisłe jawne" - wojskowy program dokum.
12.20 Teatr dla dzieci: "Wieczorny Żuraw"
13.15 Magazyn "Morze"
13.35 "Drogi do niepodległości" (4-osl.)
14.30 "Smak życia"
15.10 Teatr i polityka "Dziady 1967/68" - film dokum.
15.45 "Telexpress"
16.10 Telewizyjny Teatr Roznaitości - "Białe kłamstwa"
17.15 Telexpress
17.35 Reportaż
18.10 "Synowie i córki" (8)
19.00 Wieczornika - Walt Disney przedstawia "Gumisie"
19.30 Wiadomości
20.10 "Rzyżant" (5)
21.00 Sportowa niedziela
21.20 "7 dni - świat"
21.50 "Wokół wielkiej sceny" - mag. operowy
22.30 Wiadomości wieczorne

PROGRAM 2

07.30 "Przełęg tygodnia" (dla niesłyszących)
08.00 Dla dzieci: "Ulca Sezamkowa"
09.00 Film dla niesłyszących: "Ryzykant" (5)
10.00 CNN - Headline News
10.20 Program lokalny
10.50 "Magazyn przechodnia"
11.00 "Wspólnota w kulturze"
11.30 Podróże w czasie i przestrzeni
12.20 "Animals" - program ekologiczny
13.00 Express dimanche
13.15 "100 pytań do..."
13.55 "Rebusy" - teleturniej
14.15 Kino familijne: "Daktari" (13) - serial
15.05 Program artystyczny
16.25 Program dnia
16.30 Panorama
16.40 "Za chwilę dalszy ciąg programu"
17.10 Studio sport
18.00 "Blizję świata"
19.00 "Wydarzenie tygodnia"
19.30 Galeria "Dwojgi"
20.00 "Przeboje Bogusława Kaczyńskiego"
21.00 Panorama
21.20 "Farma Crowhaven" - film fab. prod. USA
22.30 "Artyści - galerie"
23.00 "Okolicie jazzu"
24.00 Panorama

PONIEDZIAŁEK 25.11

PROGRAM 1

13.35 Wiadomości
13.35 - 16.00 Telewizja Edukacyjna
13.35 Język francuski (10)
14.15 Język niemiecki (12)

14.50 Język angielski (12)
15.20 Uniwersytet Nauczyński
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Luz - program nastolatków
17.15 Telexpress
17.35 Rolendroler - program poświęcony zespołowi T. Love Story
17.55 Sportowy Hit
18.05 Kraje, narody, wydarzenia
18.45 "Alf" (37) - serial prod. USA
19.15 Reksio
19.30 Wiadomości
20.10 Teatr Telewizji Na Świecie Carlo Goldoni "Sluga dwóch panów"
22.05 ABC ekonomii - automatyzacja
22.15 Recital zespołu "Take 6"
22.45 Wiadomości wieczorne
23.05 Lenin na dobranoc - O tym, jak tow. Lenin jadł kalamarze
23.10 BBC - World Service

PROGRAM 2

16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 Sonda
17.15 Magazyn piłkarski "Gol"
17.35 "Lekarz też człowiek" (11) - serial ang.
18.00 Program lokalny
18.30 Ojczyzna - polszczyzna
18.45 Zbliżenia, czyli to i owo o filmie
19.30 Język niemiecki (9)
20.00 Prawo wyboru (1)
20.30 Reportaż
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 Perły z Lamusa "Czarna rylnowa w Paryżu" - komedia filmowa prod. franc.
23.05 Doktor A. Kaszpirowski - Seans I
24.00 Panorama

WTOREK 26.11

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 Dzień dobry
09.10 Domowe przedszkole
09.35 Giełda pracy - giełda szans
10.05 "Dynastia" (111) - serial USA
11.50 Wiadomości
12.00 Agroszkola
12.30 Spotkania z literaturą
12.50 Poczet nauki polskiej - Marceli Handelsman
13.10 Swego nie znacie - Katalog zabytków
13.20 Wokanda historii - Aleksander Wielkopolski
14.00 Spotkania z literaturą - Maria Pawlikowska Jansonowska
14.35 Telewizyjny słownik biograficzny historii najnowszej - Wl. Belina-Prądmowski
15.00 Wielka historia miast - Jarosław
15.30 Uniwersytet nauczyński
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 "Wychowawca" (13) - serial prod. ang.
16.40 Sami o sobie - program nastolatków
17.15 Telexpress
17.35 Szumy, zępy, ciagi ...
17.55 Klinika zdrowego człowieka
18.15 Świat w oczach Lema
18.25 Rewija nadzwyczajna
18.55 Zielona linia - prog. red. rolnej
19.15 Radkowe radości
19.30 Wiadomości
19.30 Family Album - amerykański kurs języka angielskiego
18.20 W Sejmie i Senacie
18.35 "Królik Bugs przedstawia"
19.00 Wywiad tygodnia
19.15 PiF i Herkules"
19.30 Wiadomości
20.10 "Największe wydarzenia XX wieku" - "Gandhu" - film dok. prod. franc.
21.05 ABC ekonomii
21.10 Zawsze po 21-zęty
21.55 Rozmowy z Nikodemem
22.30 Wiadomości wieczorne
22.50 Giełda pracy - giełda szans

23.15 Poezja na dobranoc
23.20 "Siódemka" w "Jedynce"
- "Długa noc Lady Day"
- opowieści o słynnej wokalistce jazzowej Billie Holiday - film dok. prod. franc.

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 Rano
08.10 "Denver - ostatni dinozaur" - serial prod. franc. - USA
08.35 Telewizja biznes
08.55 Świat kobiet
09.25 "Pokotema" - serial USA
09.45 Rano
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język francuski (8)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia" - serial USA
17.05 Ostania karta
17.35 "Pod wspólnym dachem" (21) - serial prod. franc.
18.00 Program lokalny
18.30 Ciebie Boga wysławiamy ...
18.55 "Sztuka świata zachodniego" (9) - narodziny baroku - serial dok. prod. ang.
19.30 Język angielski (9)
20.00 Non Stop Kolor - koncert Ozy'ego
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.30 "Dadah, znaczy śmierć" (2) - serial prod. USA
22.15 Prawo wyboru
23.00 Reduta - prezentacja dok. Marcjela Łoźńskiego
24.00 Panorama

ŚRODA 27.11

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 Dzień dobry
09.10 Domowe przedszkole
09.35 Giełda pracy - giełda szans
10.05 "Dynastia" (111) - serial USA
11.50 Wiadomości
12.00 Agroszkola
12.30 Spotkania z literaturą
12.50 Poczet nauki polskiej - Marceli Handelsman
13.10 Swego nie znacie - Katalog zabytków
13.20 Wokanda historii - Aleksander Wielkopolski
14.00 Spotkania z literaturą - Maria Pawlikowska Jansonowska
14.35 Telewizyjny słownik biograficzny historii najnowszej - Wl. Belina-Prądmowski
15.00 Wielka historia miast - Jarosław
15.30 Uniwersytet nauczyński
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 "Wychowawca" (13) - serial prod. ang.
16.40 Sami o sobie - program nastolatków
17.15 Telexpress
17.35 Szumy, zępy, ciagi ...
17.55 Klinika zdrowego człowieka
18.15 Świat w oczach Lema
18.25 Rewija nadzwyczajna
18.55 Zielona linia - prog. red. rolnej
19.15 Radkowe radości
19.30 Wiadomości
19.30 Family Album - amerykański kurs języka angielskiego
18.20 W Sejmie i Senacie
18.35 "Królik Bugs przedstawia"
19.00 Wywiad tygodnia
19.15 PiF i Herkules"
19.30 Wiadomości
20.10 "Największe wydarzenia XX wieku" - "Gandhu" - film dok. prod. franc.
21.05 ABC ekonomii
21.10 Zawsze po 21-zęty
21.55 Rozmowy z Nikodemem
22.30 Wiadomości wieczorne
22.50 Giełda pracy - giełda szans

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 Rano
08.10 Uliases 31 - serial anim. prod. franc.
08.35 Telewizja biznes

08.55 Świat kobiet
09.25 "Pokolenia" - serial USA
09.45 Rano
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język niemiecki (8)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia" - serial USA
17.00 Losowanie Zakładów Gier Liczbowych Totalizatora Sportowego

PROGRAM 2

17.05 Punkt widzenia
17.35 "Allo, allo" - serial prod. ang.
18.00 Program lokalny
18.30 "National Geographic" (9) - serial dok. prod. USA
19.30 Język angielski (39)
20.00 Nagrody Grammy (1)
21.00 Panorama
21.25 "Narzęczona Stalina" - film fab. prod. węgierskiej (1991)
22.55 Sport
23.05 997 - kronika kryminalna
24.00 Panorama

CZWARTEK 28.11

PROGRAM 1

08.00 Wiadomości poranne
08.10 Dzień dobry
09.10 Domowe przedszkole
09.35 Przyjemne z pożytecznym
10.00 "Miller i Mueller" (4) - serial kryminalny prod. USA
10.50 Sto lat - magazyn ubezpieczeń społecznych
11.50 Wiadomości
12.00 Agroszkola
12.35 W dolinie Gangesu - film dok.
13.10 Medycyna fastzystowska
13.35 Na zimnym kontynencie
13.45 Opowieści księżniczki Lilivati
14.00 "Oniazda, jaja, pisklęta" - film przyrod.
14.30 Zwierzęta świata
15.00 Bios znaczy życie
15.30 Przez lady i morza
16.00 Studio 7 proponuje
16.15 Dla młodych widzów: "Kwani"
17.15 Telexpress
17.35 Telemuzak - mag. muzyczny
18.05 Spin
18.25 Podróże do Polski - reportaż
18.45 Magazyn katolicki
19.15 Dobranoc
19.30 Wiadomości
20.10 "Miller i Mueller" (4)
21.15 Program publicystyczny
21.35 Pegaz
22.05 To nie jest sprawiedliwe
22.45 Wiadomości wieczorne
23.05 Family Album
23.30 Poezja na dobranoc

PROGRAM 2

07.30 Panorama
07.35 Rano
08.10 "Lebski Herry" - serial anim.
08.35 Telewizja biznes
08.55 Świat kobiet
09.25 "Pokolenia"
09.45 Rano
10.00 CNN - Headline News
10.10 Język angielski (9)
16.25 Powitanie
16.30 Panorama
16.40 "Pokolenia"
17.05 "Marc i Sophie" (12)
18.00 Program lokalny
18.30 Legendy filmu
19.30 Język francuski (8)
20.00 Studio Sport
21.00 Panorama
21.20 Sport
21.35 Kaszubskie korzenie
23.00 Wieczory z Tadeuszem Kantorem
23.10 Pasmo hipermultimedialne Marcina K.
24.00 Panorama

SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY

Biurowisko i sprzedaż hurtowa
Tczew, ul. Rybacka 11, tel 31-39-15 i tel./fax 31-39-86
Sprzedaż detaliczna
Tczew, Pl. Wolności 17, tel. 31-20-48
Kwidzyn, ul. Grudziądzka 1
Malbork, ul. Sienkiewicza 4

SUPER OFERTA DLA CIEBIE:

Telewizor NORDMENDE 25" stereo z telegazetą - 7.600.000,-
Telewizor NORDMENDE 28" stereo z telegazetą - 8.500.000,-
Telewizor OTAKE 20' mono z telegazetą 4.690.000,-
Odtwarzacz ORION (OTAKE) - 2.500,-
PRZYJDŹ - ZOBACZ

**NOWE STOISKO NA PIĘTRZE SALONU W TCZEWIE!
SPRZEDAŻ RATALNA BEZ ŻYRANTÓW !!!
NAJLEPSZA ELEKTRONIKA CZEKA NA CIEBIE**

TCZEW - MALBORK - OSTRODA - BRANIEWO - GDANSK - GDYNIA - OLSZTYN - SŁUPSK - MORĄG - MRĄGOWO - KETRZYN
SŁAWNO - WAŁCZ - PRZYCZ - BARTOSZYCE - CHOJNICE - LIDZBARK WARMIŃSKI - ILAWA - CZŁUCHÓW - ELBLĄG - KWIDZYN

HURTOWNIA REGIONALNA

ELEKTROPOL

Starogard Gd. 83-200, ul. Kasprzaka 10

Oferuje do sprzedaży po cenach hurtowych i zaopatrzeniowych następujące wyroby:

- wszystkie typy akumulatorów rozruchowych,
- żarówki głównego szeregu i świetlówki,
- osprzęt elektroinstalacyjny,
- żyrandole, lampy domowe i przemysłowe,
- kable i przewody instalacji elektrycznej,
- grzejniki olejowe i powietrzne.

U nas kupisz towar po cenach zbliżonych do cen stosowanych przez producentów i na dogodnych warunkach płatniczych!

Przyjeżdż - Sprawdź - Zaoszczędzisz czas i pieniądze
ZAPRASZAMY!!!

ADROHURTOWNIA
ARTYKUŁÓW
ŚCIERNYCH I
TECHNICZNYCH

POLECA:

- tarcze do cięcia i szlifowania metali oraz betonu,
- ściernice płaskie i kształtowe (także do Lastrika),
- noże i pilniki do glazury,
- rękawice, ubrania i sprzęt ochronny.

A TAKŻE:

- przecinaki P5a-300
- nasadki tokarskie oraz nasadki sprężarki
- do wiertarek,
- uniwersalne obrabiarki do drewna.

Zapraszamy od godz. 8.00 do 16.00

Tczew, ul. Chopina 12/13, tel. (069) 31-24-53

Przedsiębiorstwo Handlu i Usług

ALFA

Malbork, ul. Mickiewicza 26

Zaprasza do sklepu meblowego
przy ul. Mickiewicza 26
czynnego: poniedziałek, środa, czwartek
w godz. 10.00 - 18.00
wtorek, piątek w godz. 9.00 - 17.00

POLECAMY:

Meble Swarzędzkie
Zestawy tapicerskie
Kwiaty sztuczne
Dywany
Artykuły tapicerskie
(skaj, planka itp)
UWAGA!
Najtansze w kraju
Jugosłowiańskie
tkaniny obiciowe

Zakład Tworzyw Sztucznych

Malbork, ul. Zamkowa 9

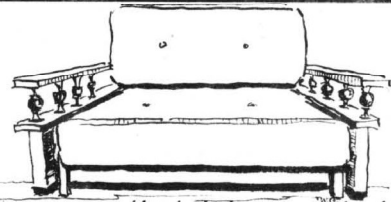
Poleca:

- rękawy foliowe o grubości i szerokości w/g zamówienia,
- worki foliowe w zakresie: od torebek po worki na cement,
- reklamówki foliowe kolorowe.

Pamiętajcie u producenta najtaniej!!!
ZAPRASZAMY!!!

BUDOMEX KAMROWSKI I SYNOWIE

Oferujemy!

najlepszą - najładniejszą - najtańszą
TAPICERKĘ MEBLOWĄ

Szczególnie polecamy wersalki dwuosobowe i jednoosobowe.
ZAPRASZAMY DO SALONU WYSTAWOWEGO
Starogard Gd., ul. Lubichowska 156.

UWAGA ROLNICY

GMINNA SPÓŁDZIELNIA „Sch”

TCZEW, ul. 30 Stycznia 35, tel. 31-07-26, 31-12-59

Skupujemy zboże konsumpcyjne
i paszowe - placimy w dniu dostawy

**OFERUJEMY DO SPRZEDAŻY
PO ATRAKCYJNYCH CENACH:**

- wysokiej jakości atestowane pasze własnej produkcji w pełnym asortymencie
- szeroki wybór materiałów budowlanych i stolarki budowlanej
- opał w pełnym asortymencie
- nawozy mineralne

**PONADTO PROWADZIMY
SPRZEDAŻ HURTOWĄ
ART. SPOŻYWCZYCH, PIWA,
WINA I WÓDEK**

JEDYNY W KWIDZYNIE I OKOLICY
LOMBARD

KANTOR
Kwidzyn, ul. Piłsudskiego 4 (budynek kina)
czynny poniedziałek - piątek od 10.00 do 17.00
sobota od 10.00 do 15.00

Oferuje najkorzystniejsze warunki
udzielania pożyczek pod zastaw

P.H. "IMPET"

HURT

82-200 Malbork,
ul. Ogrodowa 17,
tel/fax (0-55) 20-29
pon. 8.00 - 18.00,
sob. 8.00 - 14.00

Oferuje art:
drogerijne; kosmetyki markowe, papierosy, chemia gosp.
szkolne; włoskie zeszyty, pióra, długopisy i inne
pończosznice; rajstopy, skarpety krajowe i zagraniczne
odzież i bielizna zachodnia
znicze i kampanony

Uwaga! od 23.XI.91r.
zakupy w nowych magazynach.
ZAPRASZAMY:
atrakcyjne towary i ceny

IGA

Orunia, ul. Ptasia 5c

**OFERUJE ODZIEŻ TAJLANDZKA,
KOREAŃSKĄ, TURECKĄ I INDYJSKĄ.**
CENY KONKURENCYJNE!!!

TEL. 39-47-42

DESCO

82-500 Kwidzyn, ul. Lotnicza 1, tel. 42-85, tx. 057542

OFERUJE:

PROJEKTOWANIE, DOBÓR I MONTAŻ
POMIARÓW PRZEPŁYWU PAR GAZÓW,
CIECZY, ŚCIEKÓW
ORAZ SUBSTANCJI GĘSTYCH
W OPARCIU O PRZEPŁYWOMIERZE
ELEKTROMAGNETYCZNE, VORTEXY,
KRYZY POMIAROWE,
KORYTA PARSCHAŁA

**GLIWICKIE PIECE
GAZOWE C.O.**

Oszczędne, tanie, niezawodne, nowoczesne.
3 lata gwarancji, serwis producenta.
Dostawa do domu, krótkie terminy.

Ogrzewana powierzchnia

Ogrzewana powierzchnia	Cena
110 m ²	3.000.000 zł.
180 m ²	3.300.000 zł.
250 m ²	3.900.000 zł.
320 m ²	4.600.000 zł.
370 m ²	5.250.000 zł.
430 m ²	5.950.000 zł.

oraz kształtki, zawory i armatura.
Zamówienia przyjmują punkty
zgłoszeń producenta :
Tczew tel. 31-58-28
Malbork tel. 29-74

PRZEDSIĘBIORSTWO ZAGRANICZNE

M. Leier

MALBORK Al. Wojska Polskiego 92; tel. 32-12
ELBLĄG, tel. 28-585

Przedstawicielstwa
Olsztynek - Świętajny, tel. (53) 192-002
Elbląg - mgr K. Kwiatkowski, tel. 448-32
Pruszcz Gd. - W. Maciążek, ul. Wasilewskiej 3
Gdynia - inż. G. Dullek, ul. Grażyny 27, tel. (975) 44-12-34.

- pustaki stropy (belki i pustaki)
- nadproża
- dachówki
- płyty chodnikowe

**NOWO OTWARTY
AUTO-ZŁOMOWIEC
zaprasza**

Czynny od poniedziałku do soboty
w godzinach 9.00 - 17.00

CZARLIN 60 - koło Tczewa
(obok baru "TURYSTA")
Prowadzimy skup rozbitych i starych
samochodów oraz sprzedaż części
samochodowych.
Usługi blacharskie, mechaniczne
i lakierniczo.

LOMBARD ELMIR

Ofertuje na dogodnych warunkach pożyczki pieniężne pod zastaw przedmiotów.
Zapraszamy klientów od poniedziałku do piątku w godz. 12.00 - 17.00.
Tczew, ul. Okrzęta 16 (ulica w dół od Placu Wolności), tel. 31-23-40.

LEŻAJSK
PIWO JASNE PEŁNE
PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO-HANDLOWE
STARPOL
83-206 Starogard Gd., ul. II Pułku Szwajczerów 5
HURTOWNIA PIWA

- NASZA NOWA OFERTA DLA HURTOWNIKÓW I FIRM HANDLOWYCH
AKTUALNA OFERTA:
PIWO BUTELKOWE
1. Piwo "Tychy Gronie" 0,5l - 5.200,-
2. Piwo "Stefi" Austria 0,5l - 7.100,-
3. Piwo "Okocim jasne pełne" - 4.800,-
4. Piwo "Okocim" - 5.900,-
5. Piwo "Schwechater" Austria - 6.500,-
6. Piwo "Martin" 0,5l - 6.200,-
7. Piwo "Heitman" 0,5l - 5.900,-
8. Piwo "Okocim Jubilat" 0,5l - 5.000,-
9. Piwo "Sambor" 0,5l - 5.000,-
10. Piwo "Wiking" 0,5l - 3.800,-
11. Piwo "Ratusz Poznański" 0,5l - 5.000,-
12. Piwo "Warka-Kazimierz Pułski" 0,5l - 5.000,-
PIWO PUSZKOWE 0,33l
1. Piwo "Tatra Plus" żywiec - 5.000,-
2. Piwo "Kraikus" żywiec - 5.000,-
3. Piwo "Żywiec Beer" - 5.000,-
4. Piwo "Okocim" 0,5l - 6.700,-
5. Piwo "Okocim jasne pełne" - 4.700,-
6. Piwo "Okocim Zagłoba" - 4.800,-
7. Piwo "Żywiec" - 4.200,-
NAPOJE
1. Sinalco Cola 1,5l - 8.000,-
2. Sinalco Citra 1,5l - 7.900,-
Pиво dostarczamy własnym transportem.
Różnorodne formy płatności.
Terminowo. Szybko. Solidnie.
**DOGODNE WARUNKI SPRZEDAŻY
ROZSAĐNE CENY**
czynna w godz. 8.00 - 16.00
ZAPRASZAMY PRZEZ CAŁY ROKI

**STOP
STOP
STOP
STOP
STOP**
**SKUTECZNA
REKLAMA**
**TO NR TEL.
(069) 31-10-44**

**OGŁOSZENIA
DROBNE**

Sprzedam wózek głęboki
ze spacerówką (granat)
- tanio. Wiadomość, Tczew,
tel. 31-42-22 po godz. 18.00.

"Video-Film" Kwidzyn, ul. Po-
lna 22.

GOKiS w Sadlinkach zaprasza
wszystkich na zabawę
Andrzejkową w piątek
29.11.91 od godz. 20.00
do 04.00. Zapewniamy
m.in. bardzo dobrą
zabawę przy zespole
muzycznym dania gorące i
zimne oraz inne atrakcje i
niespodzianki. Dla
wszystkich przybyłych
Andrzejów zniżka.
Zapisy w GOKiS, tel. 15-83
do 15-tej, do dnia 27.11.91.
Cena 80 tys. od osoby.

Biuro Matrymonialne w RFN

HT
FIRMA HINC-TRADE
import - export
handel hurtowy
Tczew, ul. Polna 1, tel./fax 31-11-41
oferuje:
art. AGD - pralki, zamrażarki, pralko-suszarki, odkurzacze
i wiele innych artykułów renomowanych firm zachodnich
CZYNNE OD 8.00 DO 16.00

- buty (szeroka oferta)
- wyklejki PCV import (27 500 zł. za m²)
- skarpety, rajstopy (duży wybór)
- bielizna osobista (dziecięca, męska, damska)
- konfekcja
- sprzęt sportowo-turystyczny duńskiej firmy HUMMEL (obuwie, dresy, koszulki)
- PHILIPS (sprzęt AGD)

i wiele innych atrakcyjnych towarów

FIRMA G & C
Spółka z o.o. w Kwidzynie
Kupuje i sprzedaje nieruchomości
Pośredniczy w ich obrocie
Wyceni i zorganizuje przetarg
Przyjmie zlecenie na zarząd nieruchomościami

NASZE ODDZIAŁY:
KWIDZYN, UL. CHOPINA 21 TEL. I FAX 40-32
IEAWA, UL. KOŚCIUSZKI 31 TEL. 25-67

OMEGA
PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO - USŁUGOWE
89-338 GOŁĄBK, ul. Postelska 63A
tel. (66) 57-14-19, fax 57-14-19

**Lekki, dokładny,
bardzo wygodny w użyciu:**
ELEKTRONICZNY MIERNIK
IMPEDACJI PĘTLI ZWARCIA
I ZEROWANIA "SLIM - II"
Warto przekonać się o jego
wyjątkowych walorach!!!
Cena: 1.500.000,-

HURT * DETAL

**SUPER
OFERTA**

**OZDOBY
CHOINKOWE**

HURT: P.H. "ART-CLASS" s.c.
Starogard Gd., ul. Kruczkowskiego 2
STOISKO FIRMOWE: Sklep Przemysłowy
Starogard Gd., ul. Pstrowskiego 116
NAJWIĘKSZY WYBÓR * REWELACYJNIE NISKA CENA

**HURTOWNIA
K & M**

Tczew,
ul. I Maja 4
(Dom Kultury
Kolejarza)

OFERUJE

**ARTYKUŁY
GOSPODARSTWA
DOMOWEGO
ARTYKUŁY
PAPIERNICZE
TAPICERKĘ
MEBLOWĄ NA
ZAMÓWIENIE
PAPIEROSY
- MARŻA 20 %
KONFEKCJA
DLA DZIECI
I MŁODZIEŻY**

Starogard Gd., ul. Woźna 7
tel. 259-09

M Punkt sprzedaży
drzew i krzewów
owocowych i
ozdobnych

AGRO

R Posezonowa
obniżka
cen

069

K Jabłonie
z 10.000 na 8.500
Grusze
z 10.000 na 8.500
Śliwy
z 15.000 na 12.500
Wnie
z 14.000 na 12.000

31

E Czeresnie
z 18.000 na 15.000
Krzewy owocowe
z 4.000 na 3.000
Krzewy pienne
z 10.000 na 8.500
Krzewy róż
z 8.000 na 6.500

10

T Drzewa i
krzewy ozdobne
średnio o 15%

44

WIADOMOŚCI Z URZĘDU MIASTA

PRYWATYZACJA PRZEDSIĘBIORSTW KOMUNALNYCH

Dziś omawiając sprawę Przedsiębiorstw Budownictwa Rolniczego w Kwidzynie zapoznam państwa z tokiem postępowania prywatyzacyjnego.

W roku 1990 w wyniku wygranego konkursu Dyrektorem PBR został mgr inż. Ryszard Janowicz, były pracownik przedsiębiorstwa znający jego dobre i złe strony. Od początku swojego urzędowania zakładał, że prywatyzacja firmy jest jednym z elementów umożliwiających właściwe jej funkcjonowanie. Tzw. "popiwek" nie dający możliwości podniesienia płac do przyzwoitego poziomu powodował, że zaczęli odchodzić dobrzy fachowcy, na których firma dotychczas stała, i którzy

potrzebni jej byli również w przyszłości.

Prywatyzacja uwalniała z "popiweku". Dyrekcja i Rada Pracownicza znając przychylność Rady Miejskiej do procesów prywatyzacyjnych, podjęła energiczne działania. Jeszcze w końcu 1990 roku zostaje zlecona zespołowi consultingowemu z Warszawy wycena przedsiębiorstwa. Wycena gotowa jest w styczniu 1991 r. 15 stycznia Rada Pracownicza podejmuje uchwałę o likwidacji przedsiębiorstwa w celu prywatyzacji i oddaniu majątku do odpłatnego korzystania spółce pracowniczej. Komisja przekształceń własnościowych Rady Miejskiej, prowadząc rozmowy z

przedstawicielami przedsiębiorstwa, oczywiście sprawę akceptuje. Wspólnie rozważany jest temat, czy pracownicy przedsiębiorstwa są w stanie zgromadzić wymagany przez przepisy kapitał w kwocie 1,9 miliarda złotych. Po rozważeniu tematu w przedsiębiorstwie, zebraniu deklaracji od pracowników, okazuje się, że do spółki jako udziałowcy deklaruje przystąpienie 37 pracowników łącznie z dyrekcją i są w stanie zgromadzić ok. 700 mln złotych.

W tym stanie rzeczy decydujemy się na spółkę mniejszościową (tzn., że w spółkę wejdzie mniej niż połowa załogi), oraz upoważniamy dyrektora do szukania osób fizycz-

nych spoza zakładu, które chciałyby wnieść brakującą do 1,9 mld zł. sumę do spółki. Dyrektor znanymi sobie argumentami przekonuje, iż warto zainwestować w PBRol - właścicieli MODEXU, którzy stają się udziałowcami.

Akt notarialny o założeniu spółki z o.o. zostaje podpisany przez 39 wspólników 20 lutego 1991 r.

W międzyczasie pracuje zespół przygotowawczy powołany przez Komisję Przekształceń Rady Miejskiej, który przygotowuje Radzie Miejskiej opinię o całym procesie prywatyzacyjnym i przedsiębiorstwie. Na sesji Rady Miejskiej 12 marca zapada uchwała o likwidacji Przedsiębiorstwa Komunalnego PBRol

i przekazaniu z dniem 31 marca 1991 roku majątku przedsiębiorstwa w leasing spółce "PEBEROL". Zgodnie z uchwałą wszyscy pracownicy przedsiębiorstwa mają zagwarantowaną pracę w spółce. Spółka bierze w leasing czyli kupuje na raty cały majątek przedsiębiorstwa oraz jego dłuży. Per saldo zobowiązuje się zapłacić budżetowi miasta kwotę 10 mld zł. rozłożonych na 5 lat (20 rat kwartalnych) z oprocentowaniem zgodnie z przepisami Ministra Finansów.

Do kasy miejskiej za okres kwiecień - grudzień 1991 z tytułu spłaty rat majątkowych i odsetek wpłynie od "PEBEROL" kwota 2.200 mln zł. Dla porównania podaje, że dy-

widenda, którą straciliśmy prywatyzując przedsiębiorstwo za 1991 wyniosłaby 369 mln zł. W tym miejscu najbardziej widoczne są efekty prywatyzacyjne oraz zrozumiałe nadzieje, które w skali makro wiążą się z procesem prywatyzacyjnym (zapełnienie pustego na dziś budżetu państwa). Żeby jednak te efekty osiągnąć prywatyzację przedsiębiorstw należy robić oczywiście rozważnie, ale przede wszystkim sprawnie, bez zbędnej biurokracji, koszty prywatyzacji muszą być niewielkie w naszym przypadku ograniczają się jedynie do wyceny firmy przez zespół konsultingowy.

Z-ca Burmistrza
Zygmunt Szatkowski

POWIETRZE NAD KWIDZYNYM

Stan sanitarny powietrza atmosferycznego kontroluje Wojewódzka Stacja San - Epid., wykonując pomiary takich wskaźników zanieczyszczenia jak: opad pyłu, stężenie pyłu zawieszzonego, stężenie dwutlenku siarki, chloru i tlenków azotu. Uproszczona charakterystyka przedstawia wyniki uzyskane za rok 1990, w porównaniu do norm, oraz w odniesieniu do wyników uzyskanych za rok 1989 z jednoczesnym przedstawieniem tendencji w kształtowaniu się poszczególnych wskaźników na przestrzeni lat 1984-1990.

Opad pyłu na terenie Kwidzyna w ubiegłym roku był poniżej wartości dopuszczalnej (tj. 250g/m²*r) i wynosił 99,1 g/m²*r. Dla porównania w 1989 r. wynosił 104 g/m²*r. Podobnie niższe, niż rok wcześniej oraz poniżej dopuszczalnych wartości było w roku 1990 stężenie pyłu zawieszzonego wynoszące 0,029 mg/m³. Dopuszczalna wartość wynosi 0,050 mg/m³, a w roku 1989 zanotowano 0,043 mg/m³. Średnio roczne stężenie pyłu zawieszzonego wykazuje tendencję wzrostową, a tempo wzrostu tego wskaźnika wynosi 1,8 %.

Stężenie dwutlenku siarki w roku 1990 wyniosło 0,015 mg/m³ i było nie-

znacznie wyższe od zanotowanego rok wcześniej, kiedy uzyskano wartość 0,012 mg/m³. Wyniki te kształtują się znacznie poniżej dopuszczalnej wartości, która wynosi 0,032 mg/m³. Średnio roczne stężenie dwutlenku siarki wykazuje tendencję spadkową, a tempo spadku tego wskaźnika wynosi 18,8 %.

Średnie stężenie tlenków azotu w 1990 r. wyniosło 0,063mg/m³, w 1989 - 0,035 mg/m³. Górna granica dopuszczalnego stężenia wynosi 0,050 mg/m³.

Średnie roczne tempo wzrostu stężeń tlenków azotu wynosi 17,6 %. Natomiast obszarowy wskaźnik stężeń tlenków azotu dla Kwidzyna uległ obniżeniu w stosunku do 1989 r.

Stężenie chloru znacznie zmalało w stosunku do roku 1989, ale w dalszym ciągu kształtuje się powyżej dopuszczalnych norm. Dopuszczalne stężenie wynosi 0,0043 mg/m³. W 1990 r. zanotowano 0,0069 mg/m³, a rok wcześniej aż 0,016 mg/m³.

Z informacji uzyskanych z Terenowej Stacji San - Epid. w Kwidzynie wynika, że stężenie chloru ulega dalszemu obniżeniu.

URZĄD STANU CYWILNEGO W KWIDZYNYE INFORMUJE:

URODZENIA W DNIACH OD 4.11 - 13.11

Zarejestrowano ogółem

- 50 urodzeń

Z terenu miasta Kwidzyna

- 9 urodzeń

W tym:

33 chłopców

17 dziewczynek

ŚLUBY:

Od 9.11 na ślubnym kobiercu stanęły 3 pary

ZGONY W DNIACH 31.11 - 13.11

Krzyżanowski Stanisław
Wesołowski Albin
Kyczer Monika
Zarzycka Alfreda
Frankiewicz Marta
Loba Krystyna
Olaszewski Antoni
Stawińska Helena
Mroczek Adrian

W dniu 19 października 1991 roku w Sali Ślubów Urzędu Miejskiego w Kwidzynie odbyła się uroczystość z okazji jubileuszu 25 - lecia pożycia małżeńskiego małżonków **Bolesławy i Józefa Gerlachów**, długoletnich mieszkańców Kwidzyna. Jubilaci otrzymali z rąk Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego Pani Danieli Wasiak medal oraz dokument pamiątkowy od Burmistrza Kwidzyna mgr Jerzego Godzika. Były kwiaty, lampka szampana i tradycyjne "Sto lat!"

W dniu 25 października br. z-ca Burmistrza Kwidzyna Wiesław Gnitecki i Kierownik Urzędu Stanu Cywilnego Daniela Wasiak - odwiedzili w domu przy ulicy Kasprowicza 67 w Kwidzynie małżonków **Zofię i Tadeusza Strzeleckich**, którzy obchodzili 50-cio lecie pożycia małżeńskiego. Pani Zofia ukończyła lat 69 a Pan Tadeusz lat 74. Jubilaci uhonorowani zostali medalami za długoletnie pożycie małżeńskie, w imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej dekoracji dokonał z-ca Burmistrza Wiesław Gnitecki. Z tej okazji Jubilaci otrzymali także dokument pamiątkowy, upominek oraz kwiaty. Pod adresem Jubilatów skierowano wiele serdecznych życzeń i gratulacji. Małżonkowie Jubilaci w okresie wspólnego pożycia wychowali 2 dzieci i doczekali się 3 wnuków i 5 prawnuków. Państwo Strzeleccy cieszą się dobrym zdrowiem.

SPORT

SPORT

SPORT

SPORTOWY WEEKEND

Skrótnie prezentuje się oferta zawodów sportowych w najbliższy weekend. Piłkarze nożni zakończyli rozgrywki. Koszykarki i koszykarze grają swoje mecze na wyjazdach. Tenisiści stolowe i piłkarze ręczni mają przerwę w rozgrywkach. W tej sytuacji mogą zaprosić Państwa jedynie na imprezy rekreacyjne i tak: - w sobotę 23.10 o godz. 10.00 z inicjatywą MTS-u w sali przy

ul. Kamiennej, odbędzie się turniej uczniów klas I-IV "Umiem wszystko"; - w niedzielę 24.10 o godz. 10.00 ognisko TKKF "WIARUS", w sali woskowej, organizuje turniej siatkarski kwidzyńskich zakładów pracy. Chcesz pograć, to zbiierz drużynę i zadzwoń do pana Piotra Julkowskiego tel. 37-93 w 378.

WB

PIŁKA NOŻNA

W Sadlnicku rozegrano turniej o mistrzostwo gminy. Zwycięstwo, tytuł mistrza i nagrodę Wójta w wysokości 1.200.000 zł zdobyła drużyna z Sadlnick. Następne miejsca, wyęcione odpowiednio na 1.000.000.-, 800.000.- i 600.000.- zł, zajęły zespoły z Bronisławowa, Olszanicz i Kanićzek.

Zgodnie z wcześniejszą obietnicą prezentujemy końcowa tabelę po rundzie jesiennej kl. B:

- Wisła Mareza PGR 9 14:4 26:9
- Technik Rakowiec 9

3. LZS Nowa Wioska 9 12:6 30:15
4. LZS Tychnowy 9 12:6 33:27
5. LZS Marcza 9 10:8 23:18
6. LZS Olszanica 9 7:11 12:16
7. LZS Szafliniec 9 7:11 15:25
8. Zawisza Czarne D. 9 7:11 13:29
9. LZS Brachlewo 9 4:14 16:30
10. LZS Kanićki 9 4:14 15:35

WB

BIEGI ULICZNE

Z okazji 73 rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę, MOS i MTS zorganizowały sztafetowe biegi uliczne dla szkół średnich i podstawowych oraz bieg otwarty.

W kategorii szkół średnich zwyciężyli Technikum Przemysłu Wikliniarsko-Trzciniarskiego, przed I Liceum Ogólnokształcącym i Zespołem Szkół Mechanizacji Rolnictwa wszystkie z Kwidzyna. Wśród szkół podstawowych wygrała Szkoła z Okrągłej Łąki przed kwidzyńskimi

szkolami nr 2 i nr 4.

Zwycięskie ekipy otrzymały nagrody finansowe ufundowane przez Kuratora Oświaty i Wychowania, puchary od burmistrza miasta oraz koszulki - prezenty spółki cywilnej "BEST" i pana Waldemara Kustosa. W biegu otwartym najlepszy był znowu kwidzyński biegacz Jacek Szalkowski. Ogółem w imprezie wystartowało około 400 biegaczy i biegaczki w różnym wieku.

WB

REHABILITACJA
KOSZYKARZY
ZA PORĄŻKĘ
W PASŁĘKU

Kto nie był na meczu Technika Kwidzyna z Technikum Rusocin, niech żałuje. Wprawdzie wynik 91:35, do przerwy 35:17, dla Kwidzyna wskazuje na to, że mecz toczył się do jednego kosa, ale trudno nie zwrócić uwagi na styl gry kwidzyńskich zawodników. Mecz obfitował w płynne akcje, świetne pod względem techniki, wielką walczność pod koszem Romana Brzezińskiego, efektywne "wsad" do kosza Maćka Walenczewskiego oraz szybkie wyprawianie piłek i niezłe zgranie zespołu. Dzięki dużej

przewadze, cała "ławka rezerwowych" miała możliwość występu na parkiecie Kibice zgrupowani w sali SP nr 8, nie żałowali dopingu i okłasków. Choć to tylko międzywojewódzka klasa A, to jest nadzieja, iż kibice zaintrygują wietni emocji, tym bardziej, że w niektórych zespołach występowały były pierwszo- i drugoligowcy. Bogatym lupem punktowym podzielił się: Walenczewski - 21, Brzeziński - 20, Jarzyna - 15, Dudek - 14, Nowak - 6, Łęcki - 6, Burzyński - 4, Baranowski - 2, Kwiecień - 2, Świątosławski - 1.

AT

JEDNYM ZDANIEM

Pierwszego niepowodzenia doznał w rozgrywkach III ligi piłkarze ręczni kwidzyńskiego MTS-u. Waleząc w Tęże z "Wisłą" a w drugiej połowie i z sędziami przegrali 16:17 (12:10). Najwięcej bramek dla MTS: Brzeziński i Ostrowski po 6.

Koszykarki "Rodła" w meczu o mistrzostwo III ligi pokonały w Kwidzynie silny zespół gdań-

skiego "Startu" 84:74 (39:39). Punkty dla "Rodła": Chodakowska 21, Chaberek 16, Giczela 15, Tarasiewicz 14, Kunicka 12, Knap 4, Poźdźik 2.

Piłkarze: młodziecy i juniorzy "Rodła" rozegrali ostatnią kolejkę spotkań mistrzowskich z zespołami "Poviśla" Dzierżoni. Młodziecy zremisowali 2:2, zaś juniorzy nieśmiało przegrali 2:4.

WB

Z HACZYKIEM
W HERBIE

Zarząd Koła Kwidzyna - Miasto informuje, że dnia 10.11.91r odbyło się Plenarne Posiedzenie Zarządu Okręgu z udziałem Prezesów Kół. Głównym tematem posiedzenia były sprawy związane z "przebudową" struktury organizacyjnej i przyszłości Związku oraz sprawozdanie z działalności sportowej okręgu. Działalność sportową omówił kol. Trykowski, reprezentujący Okręgowy Kapitałat Sportowy, uznając ją za zadowalającą. Prezes Okręgu kol. Marek Kalisz przedstawił działania władz Okręgu zmierzające do uzyskania osobowości prawnej w zakresie podejmowania decyzji w sprawie dzierżawy lub wykupu wód i przepływów

środków finansowych między ościennymi Okręgami oraz wyniki narady Okręgów Północnych. Z przykrością stwierdził, że podjęte na niej decyzje nie zostały zaakceptowane przez Zarząd Główny w Warszawie. Świadczy to o zachowawczej i monopolistycznej pozycji Zarządu Głównego, który poza ogłoszeniem hasel o konieczności dokonania przebudowy struktury PZW, nie w tym kierunku nie zrobił i nie robi. Zdaniem kolegów prezesów z Kwidzyna, trzeba wrócić do propozycji, którą przedstawili dwa lata temu na jednym z posiedzeń Zarządu Okręgu, zmierzającej do powołania Elbąskiego Towarzystwa Wędkarskiego, które

SPORT
SZKOLNY

W sobotę rozegrano w Kwidzynie turniej o mistrzostwo szkół rolniczych woj. elbąskiego w siatkówce. W kategorii dziewcząt wygrała Szkoła z Braniewa przed Barlewickami i Pieniężnem, zaś wśród chłopców zwyciężył Zespół Szkół Mecha-

nizacji Rolnictwa w Kwidzynie przed Braniewem i Barlewickami. Nagrodę, ufundowaną przez firmę "ELBO", dla najlepszej zawodniczki otrzymała Iza Wesotowska z Braniewa.

WB

Występując w wojewódzkich i powiatowych spartakiadach reortu rolnictwa, drużyna LZS zdobywała z reguły medalowe miejsca. Na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych wybudowano w Górkach stadion. Duże zasługi w tym względzie należy przypisać panu Czepulonowi. Istniały również drużyny młodzieżowe, których zawodnicy zasilali później jedenastkę Rodła, a zawodnik o nazwisku Pawłowski występował nawet w gdańskiej Lechii. W roku 1976, ze względu na podjęcie studiów przez poprzedniego trenera, pieczę nad zespołem przejął kolejno panowie: Waldemar Bukowski, Tadeusz Wyża i Czesław Hryb. Klub przyjmuje nazwę "Sokol" i przez pewien okres staje się nawet równorzędnym rywalem

roku 400 kg karpia i 135 kg amura białego, które wpuszczone do wód administrowanych przez koło. W związku z tym przypominamy Kolegom Wędkarzom, że wymiar ochronny karpia wynosi 30 cm a amura białego 40 cm. Liczymy, że łapiąc w przyszłym roku te gatunki, przestrzegać będziemy podanych wymiarów ochronnych i limitu ilościowego, wynoszącego dziennie 5 szt. łącznie.

WCZORA I DZIŚ KWIDZYŃSKIEJ PIŁKI NOŻNEJ CZ. II

Od 1972 roku trenerem drużyny jest Ryszard Stańczak. W 1975 roku następuje reorganizacja administracji i podział administracyjny kraju. Tworzy się klasa okręgowa województwa elbąskiego. W 1977 roku powstaje Okręgowy Związek Piłki Nożnej w Elblągu, do władz którego wchodzi pan Eugeniusz Gajda. W 1978 roku powstaje klasa międzyokręgowa toruńsko-elbąska, w której Rodło, ze zmiennym szczęściem, występuje przez dwa sezony. Reorganizacja się zmora tego okręgu. Powstaje ponownie elbąska klasa okręgowa, a w 1986 klasa międzyokręgowa olsztyńsko-elbąska i znowu po dwóch latach spadek do "okręgowki" i kolejna reorganizacja.

W tym piłkarskim bałaganie trudno się w końcu polować. Przeszem jest przez pewien czas pan Mirosław Potulski, jego wejście jest mocne, ale wkrótce nastąpił powrót do codziennej "szarżyny". W br. wybrano nowy zarząd pod kierownictwem wiceburmistrza Wiesława Gniteckiego. Runda jesienna w klasie okręgowej zdaje się bardzo obiecująco. Rodło znajduje się na II miejscu na półmetku rozgrywek. Skład zespołu i rezultaty podajemy w bieżących informacjach.

Pod koniec lat osiemdziesiątych pokazali się w drużynie kilku interesujących zawodników, między innymi: Andrzej Hanis, Krzysztof Bala, Zbigniew Zagórski, a także Treichel.

Właśnie Andrzej Hanis był jednym z nielicznych kwidzyńskich, którzy grali w II lidze (Olimpia Elbląg). Podobne osiągnięcia mieli jeszcze: młodszy z braci Smyków, Edmund Tarasiewicz, Paweł Zieliński i jeden z braci Jastrzębskich.

Kilka słów warto też poświęcić zespołom trampkarzy i juniorów. Trampkarze kilkakrotnie zdobywali mistrzostwo okręgu elbąskiego, natomiast juniorzy przez cztery sezony grali skutecznie w lidze makroregionu "Pomorze". Do najlepszych zawodników należeli: Roman Zaworski, Wicław Latewicz, Jarosław Reffiński, Sławomir Dyer, Marek Cybowski, Zdzisław Kisielowski i Strzelczyk.

Mecze juniorów były bardzo interesujące, grały w makroregionie takie drużyny jak: Lechia, Bałtyk, Arka, Stocznowiec, Gędania, Zawisza Bydgoszcz, Elana Toruń, Gryf Słupsk, Polonia Bydgoszcz i inne.

Trenerami tej drużyny byli Ireneusz Marciniak i Edmund Kamiński. Większość tych cie-

kawych wspomnień Czytelnik zawięzając panu Bogdanowi Wodzikowi, który przez wiele lat pełnił funkcję kapitana zespołu (kiedyś była to bardzo znacząca funkcja) i kierownika drużyny, dzielnie wspierała go żona Iwa jako działacz klubowy.

Również inne małżeństwo zapisało się w kronikach klubowych, byli to panstwo Machutowie. Pan Jan Machuta był przewodniczącym koła piłkarskiego w latach pięćdziesiątych, a jego żona sekretarzem. Słowa uznania za długoletnią działalność należą się również panu Zygmuntovi Gularowskiemu.

Osoby, aczkolwiek nie tak obszerny rozdział w historii kwidzyńskiego futbolu stanowi drużyna "Sokola" Kwidzyna, istniejąca przez wiele lat przy kombinacie Państwowych Gospodarstw Rolnych w Górkach.

Około roku 1950 przy PGRze powstał LZS, od 1961 do 1976 opiekę szkoleniową nad piłkarzami sprawuje pan Alojzy Czepulon - obecny wójt gminy Gardeja. Zespół występował na różnych szczeblach rozgrywek

najpierw województwa gdańskiego a później elbąskiego. W tym czasie przewinęło się przez wiele wielu działaczy. Wymienię choćby niektórych: dyrektor KPGR Kazimierz Kraszewski, kierownicy zakładów rolnych: Alfons Wróblewski i Adam Niemiński, a także kierownik drużyny - pan Bronisław Stawarz.

Występując w wojewódzkich i powiatowych spartakiadach reortu rolnictwa, drużyna LZS zdobywała z reguły medalowe miejsca. Na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych wybudowano w Górkach stadion. Duże zasługi w tym względzie należy przypisać panu Czepulonowi. Istniały również drużyny młodzieżowe, których zawodnicy zasilali później jedenastkę Rodła, a zawodnik o nazwisku Pawłowski występował nawet w gdańskiej Lechii. W roku 1976, ze względu na podjęcie studiów przez poprzedniego trenera, pieczę nad zespołem przejął kolejno panowie: Waldemar Bukowski, Tadeusz Wyża i Czesław Hryb. Klub przyjmuje nazwę "Sokol" i przez pewien okres staje się nawet równorzędnym rywalem

kwidzyńskiego Rodła w rozgrywkach ligi okręgowej.

Do chwili obecnej w podstawowej jedenastce Rodła występowały kilku wychowanków "Sokola", są to: Zbigniew Kisielowski, Marek Baprawski, Sławomir Dyer i Roman Woliński. W 1987, ze względu na trudności finansowe, klub rozwiązano.

W ostatnich latach duże zasługi dla klubu położyli lekarz weterynarii pan Jerzy Pokrzywka, pan Jerzy Piotrowski i dyrektor Kombinatu pan Bartnicki.

Wspomnienia o piłce nożnej mają charakter niepełny i telegraficzny. Autor zdaje sobie sprawę, że pominiął nazwiska wielu zawodników i działaczy, umknęło z pamięci wiele faktów i wydarzeń. Bylibyśmy wdzięczni, gdyby Czytelnicy uzupełniali brakujące nazwiska i fakty w miarę posiadanych dokumentów lub zachowanych w pamięci wydarzeń.

Antoni Tynda

KONKURS DLA ZWYCIĘZCY - ROBOT

Dział sportowy "Kuriera Kwidzyńskiego" proponuje Państwu zabawę w postaci miesiecznych konkursów sportowych. Dzisiaj pierwszy konkurs i pierwszy sponsor.

Wystarczy odpowiedzieć na pytania wymienione w kuponie konkursowym, aby wziąć udział w losowaniu dwóch nagród rzeczowych, w postaci robota i kompletu szkła wloskiego, ufundowanych przez Hurtownię Zabawek i Sklep Wielobranzowy "NATALIA" - Kwidzyna ul. Żeromskiego 117.

***** KUPON KONKURSOWY *****

PYT. 1: Wymień co najmniej trzy dyscypliny sportowe, w których kwidzyńscy sportowcy byli lub są reprezentowani w II lidze?
ODP.

PYT. 2: Kto z reprezentantów kwidzyńskich klubów zdobył medal olimpijski?
ODP.

PYT. 3: Z jaką dyscypliną sportu kojarzy ci się nazwisko Mirosław Wodzik?
ODP.

PYT. 4: Co oznacza skrót MTS?
ODP.

PYT. 5: Jak brzmi nazwisko Wiceburmistrza Kwidzyna, odpowiedzialnego za sprawy sportu w naszym mieście?
ODP.

NAZWISKO I IMIĘ:
ADRES:

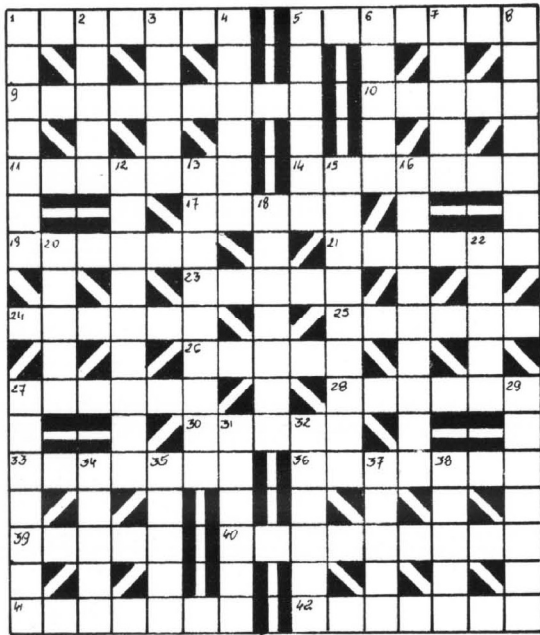
Nagrody losowane będą wśród prawidłowych odpowiedzi dostarczonych do redakcji, w terminie do dn. 30.XI.91., na wyciętym z gazety kuponie.

Dalszy żywot konkursu uzależniony jest od ilości otrzymanych odpowiedzi oraz chętnych do jego sponsorowania.

A.T. i WB

KURIEREK

KRZYŻÓWKA NR 20

POZIOMO:

1/roślina warzywna, 5/ bliski koniec czegoś, 9/ mały pojazd zaprzęgowy, 10/ zjazd biskupów, 11/ ciepły pantofel, 14/ miasto nad Drzewiczką, 17/ miasto i port w Ekwadorze, 19/ kawałek chleba, 21/ uwłosienie np. psa lub kota, 23/ część paleniska, 24/ krąg, zwój, pierścień, 25/ typ lotki w samolocie, 26/ sprzymierzenie żeglarzy, 27/ figowiec bengalski, 28/ duży niezgrabny nos, 30/ imię naszej najlepszej lekkoatletki, 33/ drobna słoma, 36/ materiał wybuchowy, 39/ pokrywa, 40/ przedstawiciel dyplomatyczny państwa, 41/ gatunek chrząszcza 42/ enzym występujący w gruczołach mlecznych zwierząt.

PIONOWO:

1/uczniak, 2/ wyspa wulkaniczna w cieśninie Bab-el Mandel, 3/ klub sportowy z Kwidzyna, 4/ japońska piękność, 5/ glina ogniotrwała, 6/ znak, sygnał, 7/ miasto nad Reką, 8/ dyscyplina, rygor, 12/ rodzaj samolotu, 13/ konserwator maszyn, 15/ dwuletnia roślina warzywna, o jadalnym korzeniu, 16/ krzew z rodziny różowatych, 18/ tenista rumuński, 20/ witka, 22/ dzień tygodnia, 27/ suchar wojskowy, 29/ np. fantowa, 31/ znany narciarz polski, dwuboista, 32/ czeski dyrygent 1874 - 1930, 34/ skutek, 35/ spisek, 37/ służby do pisania, 38/ drzazga.

Rozwiązania krzyżówki nr 18

Poziomo: meszjasz, absurd, kwadrat, rzepak, Ważyk, czarka, napój, imam, arka, weto, kobra, arena, dukat, Uganda, nominal, koleo.

Pionowo: Maków, skarżypita, atrakcja, zatrask, usterka, orka, kromka, Amerykanka, nowina, Rangun, akademik, organek, Tołpa, Dior.

HUMOR

Starsza siostra odmawia braciśkowi pieniędzy na ciastka. Dyskusję rodzeństwa przerywa telefon.

Mały Krzysiu podnosi słuchawkę, przez chwilę słucha i potem mówi:

- Musiał pan pomylić numery. Ja z całą pewnością nie mam żadnej uroczej siostry...

Tatusz małego Franka stracił pracę i mama wyjaśnia synkowi ciężką sytuację:

- Teraz musimy oszczędzać. Tatusz powiedział, że nie będzie palił papierosów, ja przestanę jeść ciastka i czekoladę. A ty jak będziesz oszczędzał?

- Ja mogę przestać chodzić do szkoły - odpowiada rezolutnie Franek.

Na lekcji mowa jest o marzeniach. Dzieci opowiadają czego pragną, jedynie mały Tomek siedzi i nic nie mówi.

W końcu pani pyta:

- A ty Tomku, o czym marzysz?

- Żeby żyć w czasach starożytnych.

- A czemu akurat wtedy?

- Bo nie musiałbym się uczyć tego wszystkiego co było później...

HUMOR ŻYDOWSKI

Żyd z Buczacza został skazany za sfałszowanie weskli. Karę aresztu winien odświeżyć w stanslawowskim więzieniu. Z ciężkim sercem i małym tobołkiem udaje się więc na dworzec.

Po drodze spotyka przyjaciela, który go pyta:

- Dokąd idziesz, Chaim?

- Idę jechać siedzieć.

Policjant w Wiedniu zatrzymuje dwóch żebraków, Żydów galicyjskich.

- Gdzie mieszkasz? - zwraca się do pierwszego.

- Też pytanie! Gdzie może biedny przejeżdżny Żyd mieszkać w Wiedniu?

Policjant zwraca się do drugiego:

- No a ty?

- Ja jestem jego sąsiadem.

- Panie Lippa! - oburza się bankier. - Jak pan śmie oświadczać się mojej córce! Pan nie masz ani interesu, ani pieniędzy, ani nawet posiadłości!

- Tak, ale mam widoki...

- Co? Widoki? W takim razie panu jest potrzebna lornetka a nie moja córka...

HISTORIA PRL w dowcipach Biznes, bezrobocie, wybory

Komuniści to ci, którzy w 1945 roku zabrali kapitalistom fabryki i do dziś zapomniałi oddać je robotnikom.

- Co by było, gdyby nie było Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej?

- Wszystko!

- Co to jest lapówka?

- Komunistyczny uścisk dłoni.

W gospodarce socjalistycznej jest jedna stała cecha: przejściowe trudności.

Na lekcji nauczycielka pyta uczniów o ich idoli. Z reguły chłopcy wymieniają znanych aktorów, piłkarzy. Przyszła kolej na wypowiedź Jasia, który po chwili zastanowienia mówi:

- Moim idolem jest Włodzimierz Lenin.

- Bravo Jasiu - mówi nauczycielka - wybrałeś wzór godny naśladowania.

Jasiu zadowolony, że nauczycielka go pochwaliła, siada i pod ławką wyjmując z kieszeni zdjęcie, do którego zwraca się po cichu:

- Przepraszam cię, Winnetou, ale biznes jest biznes.

- Znalazłem sposób na wyprowadzenie kraju z kryzysu - mówi Kowalski do żony. - Po prostu trzeba powiesić wszystkich

komunistów i pomalować drzwi na białe.

- Dlaczego malować drzwi na białe? - dziwi się Kowalska.

- A dlaczego nikt nie zapyta o to pierwsze?

- Słyszałeś o największej kradzieży w historii Polski Ludowej?

- Nie. A co ukradziono?

- Dno i teraz nie ma się nawet od czego odbić.

- Co będzie, gdy rozwiążą Stłubę Bezpieczeństwa?

- Będzie problem z dwoma milionami bezrobotnych.

Amerykański emeryt bierze butelkę brandy, wędkę i idzie łapać pstrągi. Angielski bierze "piersiówkę" i idzie grać w golfa. Polski emeryt bierze butelkę z moczem i niesie do analizy.

- Czy widziałeś nowe 500.000?

- Nie, a co na nich jest?

- Na jednej stronie Balcerowicz z bananami, na drugiej my. Z torbami.

- Pobory mają teraz płacić ostatniego dnia miesiąca.

- Dlaczego?

- Żeby wystarczyło do pierwszego.

Rok 2000. W rubryce: "Pochodzenie społeczne" piszemy:

"Dziad z dziada pradziada".

Po powrocie ze szkoły syn zwraca się do ojca:

- Tato, pani w szkole tłumaczyła nam dzisiaj co to jest sejm, rząd i partia, ale ja prawie nic z tego nie zrozumiałem. Może ty mi to wyjaśnisz?

- Po dłuższej chwili namysłu ojciec mówi:

- Najlepiej będzie, synku, jak ci to wytłumaczę na przykładzie naszej rodziny. Otóż sejm, to jest władza ustawodawcza - w domu to ja, bo ja wydaję wszystkie polecenia, mama je wykonuje - i to jest władza wykonawcza, jak rząd...

- No, a partia? - pyta dociekliwy syn.

- Widzisz, z partią to jest jak z babcią - nie dowidzi, nie dosłysz, a do wszystkiego się wtrąca.

Kowalski przychodzi do lokalu wyborczego. Na stole widzi stos przygotowanych kartek wyborczych. Chwilę się zastanawia i mówi:

- Poproszę kartkę piątą.

- Dlaczego akurat piątą? - pyta nieco zdziwiona komisja wyborcza.

- Skoro są wybory, to coś trzeba wybrać.

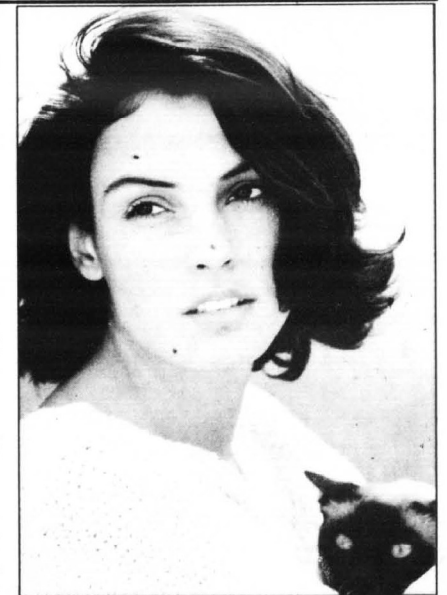
Wybrał i do redakcji przesłał Kryminogen

Cała materia, zarówno występująca na Ziemi jak i w zbadanym Kosmosie składa się z 94 naturalnie występujących pierwiastków. W temperaturze pokojowej składają się na 72 metale. W tym 11 gazów i 81 ciał stałych, w tym 72 metale. W sytuacji, kiedy w jednym strumieniu materii występują jednocześnie dodatnio naładowane jony i ujemnie naładowane elektrony mamy do czynienia z tzw. 4-ym stanem skupienia - plazmą.

Twierdzenie Pitagorasa można udowodnić na 370 różnych sposobów.

Do dnia dzisiejszego używana jest skrzynka na listy zainstalowana 8 lutego 1853 r. przy Union Street w miejscowości St Peter Port w Wielkiej Brytanii.

HOROSKOP

BARAN (21 marca - 20 kwietnia) - Przez najbliższe dni uważaj na siebie - może być gorąco.

BYK (21 kwietnia - 21 maja) - Koniecznie zrewiduj swój stosunek do świata - to ci jedynie ułatwi życie.

BLIŹNIĘTA (22 maja - 21 czerwca) - Zaczynj wszystko od nowa - tym razem z pewnością się uda.

RAK (22 czerwca - 22 lipca) - Nie pora myśleć o drobniagach - przed tobą poważne sprawy do rozstrzygnięcia.

LEW (23 lipca - 22 sierpnia) - Teraz już możesz być pewien wygranej - pokonałeś wszystkie przeszkody.

PANNA (23 sierpnia - 22 września) - Zanim wymyślisz nowy sposób zadreczania siebie i innych - zastanów się czy warto.

WAGA (23 września - 23 października) - Między młotem a kowadłem też czasem można wymościć wygodne gniazdko - trzeba tylko wiedzieć jak się za to zabrać.

SKORPION (24 października - 22 listopada) - Same sukcesy - aż musisz uważać żeby ci woda sodowa nie uderzyła do głowy.

STRZELEC (23 listopada - 21 grudnia) - Odrobina spokojnego życia jeszcze nikomu nie zaszkodziła - odpocznij, zrelaksuj się.

KOZIOROŻEC (22 grudnia - 20 stycznia) - Czy czasem nie za wiele próbujesz osiągnąć - czasem lepiej porzucić na małym ale pewnym sukcesie.

WODNIK (21 stycznia - 20 lutego) - Jesteś dzieckiem szczęścia - sprawy układają się tak dobrze, że lepiej nie mogą.

RYBY (21 lutego - 20 marca) - I znowu okazałeś się niespotykany zdolnym człowiekiem - ty to masz głowę.